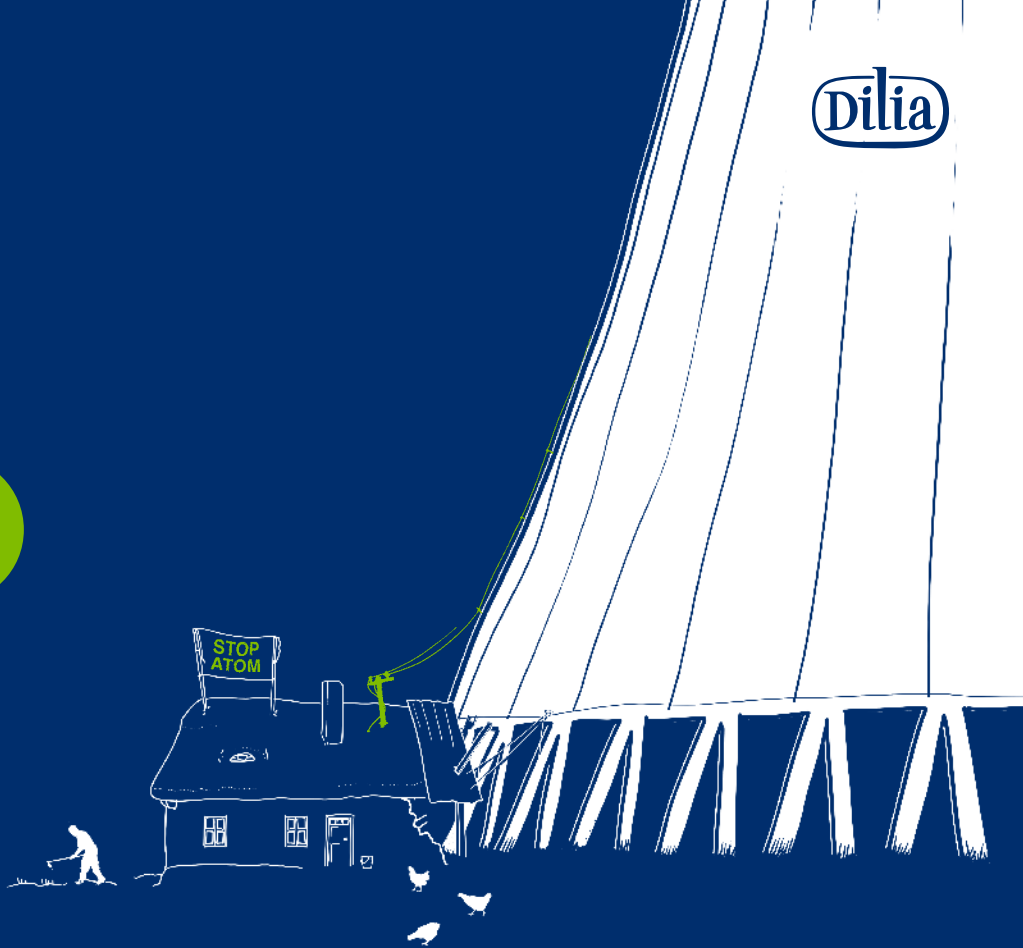

ZPRÁVY 2022

Dilia

JARO

Čtyři vesnice už zmizely a podle mě zbytečně! Ty chalupy tam mohly dneska stát, proč musely být zbourány? Naše obec je mezi posledníma dvěma, který mají letos přijít na řadu. Naše chalupy už od nás stát vykoupil, mimochodem za směšný ceny. Zatím nás tam nechávají dožít, ale co nevidět přijedou buldozery a definitivně zmizí další dvě vesnice.

PŘEKLADATELSKÁ DÍLNA JIŘÍHO JOSKA / DILIA 2022

DILIA vypisuje stipendia pro mladé překladatele z němčiny

Workshop je určen začínajícím překladatelům z řad studentů filologických oborů, divadelních škol a dalších, kteří mají zájem o divadelní texty. Každý účastník přeloží jednu divadelní hru pod vedením zkušených překladatelů.

Účastníci obdrží stipendium: 5 000 Kč

Termín podání přihlášek: **elektronicky na níže uvedený e-mail do 11. dubna 2022**

Počet míst: 3

Výběr účastníků: květen 2022

Zahájení dílny: červen 2022

Odevzdání překladů: srpen 2022

Prezentace výsledků dílny formou scénického čtení: podzim 2022

Více informací na www.dilia.cz/dilna a eliasova@dilia.cz.

PROJEKT VZNIKÁ ZA PODPORY DOZORČÍ RADY DILIA A MARIE JOSKOVÉ.

OBSAH

Kontakty	2
DIVADELNÍ ODDĚLENÍ	3
Informujeme	3
Rozhovor	7
Premiéry	10
Nabízíme – České hry	14
Nabízíme – Přeložené zahraniční hry	20
Nabízíme – Nepřeložené zahraniční hry	30
HUDEBNÍ ODDĚLENÍ	32
Premiéry	32
LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ	35
Informujeme	35
Rozhovor	36
MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ	41
Informujeme	41
Premiéry	42
Zastupujeme	43
Rejstřík	44

**Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.**

Krátkého 143/1,
190 00 Praha 9 – Vysočany

ŘEDITEL

prof. JUDr. Jiří Srstka

SEKRETARIÁT ŘEDITELE

Eva Kraupnerová

tel.: 283 893 603

Ústředna:

tel.: 283 891 587

Záznamník (24 hodin denně):

tel.: 283 893 603

Linka pro volání z mobilu:

tel.: 606 614 658

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax: 266 199 876

referenti pro tuzemsko

tel.: 266 199 826

referenti pro zahraničí

tel.: 266 199 833

agentáž

Mgr. Marie Špalová

tel.: 266 199 861

Mgr. Helena Singh Eliášová

tel.: 266 199 823

Mgr. Andrea Raušerová

tel.: 266 199 837

texty pro amatéry

MgA. Karolína Kotrbová

tel.: 266 199 829

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

referent pro tuzemsko

Jitka Tomešová

tel.: 266 199 817

referent pro zahraničí

Erika Svobodová

tel.: 266 199 866

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Alžběta Široká

tel.: 266 199 841

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax.: 266 199 876

referenti

Jan Rychta DiS.

Ondřej Šárek

tel.: 283 893 709

KOLEKTIVNÍ SPRÁVA AUTORSKÝCH PRÁV

ředitel kolektivní správy

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

hlavní ekonom

Anna Tichá

tel.: 266 199 818

vedoucí honorářové účtárny

Šárka Procházková

tel.: 266 199 819

PRÁVNÍ ODDĚLENÍ

Tomáš Herold

tel.: 266 199 865

tel.: 266 199 847

dědictví a úschova děl

Barbora Chovancová

tel.: 266 199 834

Podrobné členění jednotlivých oddělení včetně seznamu zaměstnanců a jejich kompetencí naleznete na www.dilia.cz.

E-mailové adresy zaměstnanců DILIA jsou ve formátu prijmeni@dilia.cz

Na webové stránce www.dilia.cz naleznete kromě kontaktních údajů popisy činností jednotlivých oddělení, novinky, informace pro autory i uživatele, formuláře ke stažení, synopse her a mnoho dalších důležitých údajů.

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

NOMINUJTE NA CENU EVALDA SCHORMA 2021

Cena je určena pro studenty DAMU, JAMU, FFUK, FFMU, FFUP a FPF za původní hru, dramtizaci či překlad.

Uzávěrka nominací: 31. března 2022!

Projekty hodnotí komise na základě nominace a cenu spojenou s finanční odměnou uděluje DILIA autorovi (kolektivu).

Nominována mohou být tato díla:

- původní hra
- překlad hry (do češtiny dosud nepřeložené)
- dramtizace

Dílo může nominovat jakákoli fyzická osoba, zejména však pedagogové a studenti výše uvedených škol a divadelní odborná veřejnost.

Nominace musí obsahovat zdůvodnění, kontakt na nominujícího a nominovaného a samotný text, který je nominován, a musí být doručena jednak v písemné formě na adresu DILIA, Krátkého 1, Praha 9, a také e-mailem na adresu spalova@dilia.cz, nejpozději do 31. března 2022.

Hlavní cíle:

Základním cílem je podpora a motivace mladých autorů a překladatelů v jejich autorské práci. Díky Ceně Evalda Schorma se jejich díla mohou dostat do širšího divadelního kontextu, než je samotná akademická půda. Cena Evalda Schorma se během své existence stala vedle Ceny Alfréda Radoka prestižním oceněním, uznávaným nejen v Čechách, ale i v zahraničí.

Texty oceněné Cenou Evalda Schorma se doposud dočkaly více než 46 divadelních (např. Národní divadlo moravskoslezské Ostrava, Švandovo divadlo, Studio Ypsilon, A studio Rubín, Městské divadlo Zlín, Experimentální prostor NoD, Divadlo Feste, Divadlo Antonína Dvořáka v Příbrami) a 9 rozhlasových inscenací.

PŘEKLADATELSKÁ DÍLNA JIŘÍHO JOSKA/DILIA 2022 – NĚMČINA

V letošním roce pořádá DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura již posedmnácté překladatelskou dílnu. Od letošního roku probíhá dílna za podpory Marie Joskové, proto ponese projekt nově název Překladatelská dílna Jiřího Joska/DILIA. Překladatelská dílna DILIA je v letošním roce zaměřena na oblast **současné německé dramatiky**.

Dílina je určena studentům divadelních a filologických oborů, kteří mají dostatečné jazykové vybavení a zájem o překlad dramatického textu. Účastníci dílny připraví pod tutorským dohledem zkušených překladatelů tři překlady současného dramatu. Agentura DILIA ve spolupráci se zahraničními partnery připravila pro mladé překladatele balíček her, které představují to nejzajímavější, co současná německá dramatika nabízí.

Během dílny si začínající překladatelé mohou osvojit základní dovednosti překládání dramatického textu, který je oproti překladu jiných literárních žánrů velmi specifický. Zároveň mají možnost konzultovat svou práci se zkušenými překladateli. Dílna tak umožňuje a zároveň podporuje udržení české kontinuity překládání divadelních her.

Výsledky dílny budou formou scénických čtení prezentovány veřejnosti. Překladatel si tak může ověřit svůj překlad na scéně a odborná veřejnost se díky této prezentaci může seznámit s novými texty z nejrůznějších jazykových oblastí.

Termín podání přihlášek je do 11. dubna 2022. Součástí přihlášky je profesní životopis, krátký motivační dopis a ukázka překladu dialogu (originál zkušebního textu naleznete na www.dilia.cz).

Účastníci obdrží stipendium: 5 000 Kč

Termín podání přihlášek: elektronicky na níže uvedený email do 11. dubna 2022

Počet míst: 3

Výběr účastníků: květen 2022

Zahájení dílny: červen 2022

Odevzdání překladů: srpen 2022

Prezentace výsledků dílny formou scénického čtení: podzim 2022

Více informací na www.dilia.cz/dilna a eliasova@dilia.cz.

Projekt vzniká za podpory Dozorčí rady DILIA a Marie Joskové.

HSE

ZEMŘEL ROMAN RÁŽ

Po dlouhé nemoci zemřel ve středu 26. ledna spisovatel, scenárista, dramaturg, autor televizních i rozhlasových her a seriálů Roman Ráž, bylo mu 86 let. Pro DILIA je to bolestná ztráta. Ve Správní, později Dozorčí radě DILIA působil nepřetržitě od roku 2003.

Roman Ráž se narodil v roce 1935 v Praze. Vystudoval na Filosofické fakultě Masarykovy university v Brně dějiny umění a estetiku, na pražské FAMU pak studoval mimořádně také filmovou vědu a dramaturgii. Doktorát v oboru divadelní a filmové vědy získal na Karlově universitě.

Už jako student publikoval básně, fejetony a povídky v Novém životě, Hostu do domu a jinde. Po studiu pracoval jako režisér a dramaturg zábavných pořadů v Brně, v letech 1967–1971 působil jako dramaturg literárního dramatického oddělení brněnského studia Československé televize, odkud byl začátkem tzv. normalizace propuštěn z ideových důvodů. Od r. 1971 byl tedy spisovatelem ve svobodném povolání, třebaže první léta nesměl publikovat pod svým jménem a jeho první tři knihy byly vyřazeny z knihoven jako libri prohibiti.

Debutoval souborem povídek *Jediná noc* (1962). Pro kompozici jeho prvních próz: *Učitel ptačího zpěvu* (1966), *Kdo umlčel Matyáše* (1968), *Jednou se ohlédneš* (1968) je charakteristické střídání modelových situací v různých časových rovinách. Prosazuje se v nich téma manipulace

člověka a hledání odpovědi na otázku, do jaké míry lze přistoupit na kompromisy. Snaha o nalezení přijatelné míry konformity, vlastní integrity a autenticity provází protagonisty jeho románů také v sedmdesátých letech, jak o tom svědčí *Smrt v kaštanovém domě* (1976), či devět let čeka- jící na vydání a pak do několika jazyků přeložený *Prodáváč humoru* (1979), podle něhož napsal Ráž s režisérem Jiřím Krejčíkem scénář stejnojmenného filmu z r.1986. Také hrdinové románu *Bludné kameny* (1981) prochá- zejí životní krizí a docházejí k poznání, že chtějí-li si zachovat svůj cha- rakter a morálku, je třeba odmítnout neustále přizpůsobování, i kdyby to bylo sebevýhodnější. V dalších románech se v Rážově tvorbě prosazují prvky groteskní poetiky. Příběhy jsou vyprávěny v tragikomické poloze, s důrazem na satirické vyjádření. V prózách *Vrabčí hnízdo* (1983) a *Šokmistr* (1985) se v příbězích trapných příživníků ozývá ostrá kritika tehdejší spo- lečnosti i pražských uměleckých a kulturních institucí. Následují psycho- logické romány *Narcisový dům* (1988) a *In flagranti* (1989), jež Ráž rov- něž adaptoval pro televizi (a jejichž inscenace režírovali J. Henke, resp. A. Procházková). V těchto prózách se střetává násilí, sobectví a touha po

majetku s tolerancí, humanitou a slabostí, která zapřičiňuje zlo. Zcela jiný je příběh stárnoucí herečky, jak jej zachycuje román *Pokoušení na konci léta* (1989). V rozsáhlé próze *Cesta po kolenou* (1992) se Ráž vrací ke svému oblí- benému neúspěšnému hrdinovi, který je pro svou pasivitu odstrkován v práci i rodině, jíz se ovšem cele obětuje. Titul *Zachránci samoty* (1999) pokračuje v linii psychologických děl. Napínavý příběh lásky a nenávisti reflektuje tentokrát současný život prostých lidí na venkovské samotě. V r. 2003 vydal Ráž román *Faust umírá dvakrát*, v němž ústy několika vypra- věčů a za pomoci četných retrospektiv ukazuje na modelovém osudu jihoamerického politika závislost na moci a důsledky jejího usurpování. Kniha se váže ke stejnojmenné rozhlasové hře z šedesátých let, kdy také vznikla její první verze, která ale po sovětské okupaci nemohla z politic- kých důvodů vyjít. Román *Bonviván* (2005) navazuje na lehčí, zábavnější část Rážovy tvorby. S humornou nadsázkou líčí trapný pokus stárnoucího provinčního herce o uplatnění v televizi a jeho hledání důstojného místa ve společnosti i v rodině. Poetická novela *Kámen v okně – Podzimní elegie za starého muže* (2007), má svůj předobraz v jedné Rážově původní televizní hře. Úsporným, až minimalistickým stylem, varuje před rostoucí intele- rancí a násilím, které se zabydluje už v nejmladší generaci a prorůstá nená- padně celou společností. Následuje nevázná próza o vážných věcech *Nevěř mi ani slovo* (2009) a o dva roky později (2011) groteskní thriller *V jídelně se nevráždí*, do prózy převedená atraktivní divadelní hra. Dalším autorským projektem byla obsažná fascinující trilogie, jejíž děj se začíná odehrávat za První světové války. Věnuje se osudům jedné rodiny v moravských lázních Slaňanech v průběhu dvacátého století. Její první část se jmenuje *Lázeňské dobrodružství*, druhá, *Lázeňské naděje* sleduje dramatické osudy této rodiny na pozadí druhého světového válečného konfliktu, až do vítězství KSČ ve volbách roku 1946. Hrdinové této fresky prožívají klíčové okamžiky napja- teké evropského vývoje 30. a 40. let XX. století. Tyto události nejen dra- sticky formovaly jejich životy, ale dodnes svými důsledky ovlivňují osudy většiny z nás, narozených v poválečné době, kteří dnes prožíváme tolik

6 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Informujeme

podobné politické i společenské situace v 21. století. Třetí a závěrečný díl lázeňské trilogie *Lázeňské ozvěny* zabírá období let 1950–1977.

Roman Ráž je nositelem několika cen a čestných uznání za televizní i rozhlasové hry a za román *In flagranti*.

Jako celoživotní neustraní, jehož rodina byla krutě persekvována hned v roce 1948, podílel se v listopadu 1989 na založení Klubu spisovatelů neustraníků, v němž působil zpočátku jako jeho předseda. Od počátku byl členem Obce spisovatelů, v níž byl několikrát zvolen do její Rady, pracoval ve Výboru Českého literárního fondu, v komisích a porotě Ministerstva kultury ČR. Byl členem porot Magnesia litera, dále členem výboru Českého centra PEN klubu a členem Dozorčí rady DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentury, z.s..

Čest jeho památce!

ZH

ZEMŘEL DUŠAN KLEIN

Dne 9. ledna 2022 zemřel ve věku 82 let Dušan Klein, režisér, scénárista a dlouhodobý člen DILIA.

Dušan Klein (rodným jménem Július Klein) se narodil 21. června 1939 ve slovenských Michalovcích. Kvůli svému židovskému původu byl v průběhu druhé světové války vězněn s matkou a sourozenci v koncentračním táboře Terezín. Po válce vyrůstal při ozdravném pobytu v Dánsku, do roku 1952 v Bratislavě a posléze v Ostravě a v Praze. Hrál ochotnické divadlo a první polovině 50. let se blíže seznámil s filmem – hrál ve slovenských filmech *Lazy sa pohli* a *Rodná zem* a vytvořil hlavního dětského hrdinu ve Weissově snímku *Můj přítel Fabián*. To jej přivedlo ke studiu režie.

V roce 1958 byl přijat na FAMU a již během studií pracoval jako asistent režie ve Filmovém studiu Barrandov. Absolvoval v roce 1963 a od téhož roku do poloviny 70. let byl režisérem ve svobodném povolání a napsal několik televizních filmů. Od roku 1975 do roku 1991 byl v barrandovských studiích zaměstnán jako režisér a scénárista se zaměřením na

kriminální a dobrodružné snímky – *Jeden z nich je vrah, Lekce, Tajemství zlatého Buddha, Případ mrtvého muže, Případ mrtvých spolužáků, Radikální řez*.

V 80. letech započal s natáčením prvního dílu úspěšné hexalogie o „básnících“ – *Jak svět přichází o básníky*, z níž poslední díl – *Jak básníci čekají na zázrak* natočil v roce 2016.

Po roce 1989 se věnoval především práci v České televizi jako tvůrce inscenací, pohádek, filmů a především seriálů – *Případy podporučíka Haniky, Hříchy pro pátera Knoxe, Hříchy pro diváky detektivek, Manželská tonutí, Bakaláři 1997, Strážce duší, 3 plus 1 s Miroslavem Donutilem, Trapasy, Cukrárna*, v nichž i sám často účinkoval. U nekonečného seriálu TV Nova *Ulice* byl několik let šéfredisérem.

V letech 1990–2002 působil jako pedagog na FAMU a v letech 1998–2002 byl vedoucím katedry režie.

Čest jeho památce!

JB

Rozhovor

SKUTR

JE TO NOVÁ
ETAPA NAŠEHO
UMĚLECKÉHO
ŽIVOTA

Rozhovor s režijním tandemem SKUTR, Lukášem Trpišovským a Martinem Kukučkou, kteří od sezony 2022/23 nastoupí jakožto noví ředitelé Činohry Národního divadla.

Na konci roku 2021 jste uspěli ve výběrovém řízení na nové ředitele Činohry Národního divadla. Tento úkol je pochopitelně především velkou příležitostí, zároveň ale do určité míry i svazujícím závazkem. Který z pocitů u vás převládá?

Ještě v září minulého roku nás nenapadlo, že bychom se mohli stát součástí výběrového řízení na uměleckého ředitele Činohry ND. Vyšli jsme z katedry alternativního a loutkového divadla DAMU a dlouhou dobu jsme se pohybovali především na nezávislé scéně. Postupná spolupráce s velkými divadly doma i v zahraničí pro nás byla vždy výzvou, a tak chápeme i naši novou pozici v ND. Je to nová etapa našeho uměleckého života.

Máte představu, jaká vás čekají úskalí? Ze kterých máte největší obavy? A na co se naopak nejvíc těšíte?

Jistou představu máme, ale s realitou nové pozice se teprve seznamujeme. Největší obavu máme, abychom si zachovali radost z divadelní tvorby. To je pro nás priorita. A také abychom vytvořili otevřené umělecké prostředí, které bude inspirující pro celý soubor. Tedy ono tu je. Tak aby naším příchodem stále bylo. Kdybych měl být konkrétnější, největší výzvou bude, jak se vyrovnat s pandemií, která opět svírá divadla a jejich tvorbu. To je teď na pořadu dne – otázka, kam celou společnost tato epidemie posunula a posune.

Jedním z hlavních témat vaší koncepce je „různorodost“. V jakém smyslu?

Naše zkušenost s tvorbou pro Národní divadlo je, že se zde tvoří divadlo pro širokou veřejnost. Daleko širší než v menších pražských scénách. Zároveň by mělo Národní divadlo zůstat na špičce českého divadla a být zajímavé i v rámci evropského kontextu. Z těchto pozic bychom chtěli vytvářet repertoár Činohry ND. Chtěli bychom také více definovat jednotlivé budovy ND, kterými je specifické a nezaměnitelné. Každá budova by se měla více odlišovat jiným repertoárem, který je inspirován samotným prostorem budov – jejich „géníem loci“. Repertoár by se měl opírat o mezigenerační spolupráci, ať už samotného souboru, nebo výběru režisérů.

Jako kmenového režiséra s sebou do Národního divadla přivedete Michala Vajdičku. Jak tato spolupráce vznikla? A na jaké další spolupracovníky se můžeme těšit?

S Michalem Vajdičkou se známe už od školy. On studoval ve stejné době na VŠMU v Bratislavě. Dělá současné činoherní divadlo, často se společenským přesahem, které se opírá hlavně o detailní práci s hercem. To je výborná protiváha k našemu režijnímu stylu. Má zkušenost z vedení Činohry Slovenského národního divadla. Myslíme, že si bude se souborem výborně rozumět. Z nejužších spolupracovníků přijde do divadla ještě Jana Slouková, současná šéfdramaturgyně Městských divadel pražských, a doplní tak stávající dramaturgický tým Ilony Smejkalové a Niny Jacques.

Plánujete nějaké změny v hereckém souboru?

Změny asi nastanou, ale generálně je soubor dobře nastaven, což je velká zásluha Daniela Špinara. Jsou v něm otevření lidé, kteří mají zájem o skutečnou tvorbu. Budeme spíše doladovat, aby bylo dost herců v různých věkových skupinách a podobně. Neplánujeme velké změny.

Předchozímu vedení Činohry Národního divadla byl vyčítán malý důraz na zahraniční spolupráci. Budete se snažit tento trend zvrátit? Případně jakými kroky?

Myslím, že je to dost nespravedlivé, že se všeobecně rozšířil mýtus, že současné vedení kladlo malý důraz na zahraniční spolupráci. Výsledkem jeho úsilí bude v příští sezoně jedna zahraniční koprodukcce. Bohužel pandemie nedovolila mnoho rozjednaných spoluprací dotáhnout až do konce. Kdo se v této problematice vyzná, ví, že domluvit zahraničního režiséra je běh na dlouhou dobu. My budeme rozjednávat ať už zahraniční koprodukcce nebo se budeme snažit, aby zde hostovali zajímaví zahraniční režiséři. Předpokládáme ale, že to se prakticky projeví až v druhé polovině našeho šéfování.

Avizovali jste, že odchod z Divadla v Dlouhé, kde jste si již vytvořili silné umělecké zázemí a našli své diváky, bude bolestivý. Plánujete s divadlem i nadále spolupracovat?

Rádi bychom.

Na závěr otázka, na kterou jistě musíte odpovídat stále dokola. Jak probíhá vaše spolupráce v tandemu a jak se promění s novou funkcí? Budete mít kompetence nějak rozdělené?

Podmínkou našeho vstupu do výběrového řízení bylo, že chceme být v nové funkci společně, rovným dílem, a tak se i při jmenování stalo.

SKUTR

Režijní tandem SKUTR tvoří režiséři Martin Kukučka (nar. 1979 ve slovenském Martině) a Lukáš Trpišovský (nar. 1979 v Praze). Společně začali pracovat při studiích na DAMU u profesora Josefa Krofity a profesora Miloslava Klímy. Už jejich absolventské inscenace vzbudily zájem kritiky a ohlasy u diváků. Proto je po ukončení studia na DAMU přizval ředitel Divadla Archa Ondřej Hrab ke spolupráci a nabídl jim tvůrčí rezidenci. V letech 2016–2022 tvořili součást uměleckého vedení Divadla v Dlouhé. V následujícím období 2022–2028 povedou Činohru Národního divadla.

Inscenace SKUTRu se představily na mnoha prestižních festivalech v Evropě a Asii. Např. na festivalu Fringe ve skotském Edinburghu absolvovala jejich inscenace *Plačky 22* repríz a byla nominována na Total Theatre Award.

Autorské inscenace SKUTRu kombinují tanec, pohyb, akrobacii, loutky, projekce, lightdesign, text a zvuk a daly by se jedním slovem označit za multižánrové či cross-over. Kromě volné autorské tvorby (mj. *Nickname*, *Malá smrt*, *La Putyka*, *Svěcení jara*, *Bouře*, *Walls and Handbags*, *Orfeus*) se Martin Kukučka a Lukáš Trpišovský také věnují režii opery, tanečních inscenací, činohry, cirkusu a dalších divadelních žánrů na předních českých scénách (Národní divadlo v Praze, Brně i Ostravě, Klicperovo divadlo, Divadlo Na zábradlí, Divadlo Petra Bezruče, HaDivadlo, Jihočeské divadlo,

Otáčivé hlediště Český Krumlov, Letní shakespearovské slavnosti) a v zahraničí (Polsko, Srbsko, Slovensko, Německo).

Martin Kukučka a Lukáš Trpišovský jsou odbornými asistenty na DAMU v Praze pro obory režie, dramaturgie a herectví. Za svou tvorbu získali mnoho cen, z nichž jsou nejvýznamnější Grand Prix na Mezinárodním festivalu studentského divadla FIST v Bělehradě 2007 a Cena diváků tamtéž 2007 a 2008, Cena Divadelních novin 2015 za nejlepší taneční inscenaci roku (*Walls and Handbags*), Cena Evalda Schorma a Cena Josefa Hlávky. V anketě divadelních kritiků (Ceny Alfréda Radoka) byli třikrát po sobě nominováni na talent roku a v roce 2010 za inscenaci *La Putyka* na inscenaci roku. V roce 2015 byli nominováni na Cenu Divadelních novin ve 4 kategoriích – činohra, alternativní divadlo, hudební divadlo, taneční divadlo. V roce 2016 pak v kategorii činohra a hudební divadlo.

Premiéry a užití děl

☆ první provedení
🏠 česká premiéra

1. 10. 2021 ☆
Divadelní společnost
Petra Bezruče Ostrava
(Divadlo Petra Bezruče Ostrava)
Miřenka Čechová – **Ian McEwan**
SKOŘÁPKA

2. 10. 2021 🏠
Městské divadlo Kladno
(Městské divadlo Kladno)
Ken Ludwig – Alexandre Dumas st.
TŘI MUŠKETÝŘI

4. 10. 2021 ☆
Divadlo Alfa Plzeň
(Divadlo Alfa Plzeň)
Petra Kosová –
Tomáš Končinský
POHÁDKY Z OŠEMETNA

6. 10. 2021 ☆
Městská divadla pražská Praha
(Rokoko Praha)
Marie Nováková –
Zdena Salivarová
HONZLOVÁ

8. 10. 2021 🏠
Divadlo v Řeznické
Marc Delaruelle
VĚČNÁ MILENKA
ALMA MAHLEROVÁ
Překlad: **Alexander Jerie**

Viola Praha (Viola Praha) ☆
Robinson Jeffers
HŘEBEC GROŠÁK

9. 10. 2021 ☆
Naivní divadlo Liberec
(Studio – Naivní divadlo Liberec)
Vít Peřina
BABIČKA ČERVENÉ
KARKULKY DNES SLAVÍ
NAROZENINY!

14. 10. 2021 ☆
Městské divadlo Kladno
(Městské divadlo Kladno)
Jiří Š. Hájek – **Fan Vavřincová**
EVA TROPÍ HLOUPOSTI
Dramatizace: **Martin Vokoun**

15. 10. 2021 ☆
Národní divadlo Brno; Činohra
Národního divadla v Brně
(Mahenovo divadlo Brno)
Jan Novák – **Jan Procházka**
KOČÁR DO VÍDNĚ

16. 10. 2021 ☆
Městské divadlo Most;
Divadlo rozmanitostí Most
(Divadlo rozmanitostí Most)
Jiří Kraus – **Miloš Macourek**
MACH A ŠEBESTOVÁ

Jihočeské divadlo ☆
České Budějovice; Malé divadlo
Jihočeského divadla (Malé
divadlo České Budějovice)
Kasha Jandáčková –
David Košťák
JAK SE SMĚJE ZUBATÁ

22. 10. 2021 ☆
AMU DAMU DISK – Divadelní
studio Praha (DISK Praha)
Fjodor M. Dostojevskij
TUPÝM KONCEM
Překlad: **Jaroslav Hulák**

1. 11. 2021 ☆
VIP Art Company Praha
(Divadlo U hasičů Praha)
Jean-Luc Lemoine
PŮJDEŠ MI ZA SVĚDKA?
Překlad: **Jiří Janeček**

5. 11. 2021 ☆
Městské divadlo Most
(Městské divadlo Most)
Michal Pětík – Filip Nuckolls –
Vratislav Blažek –
Zdeněk Podskalský
SVĚTÁCI

Agentura Harlekýn Praha
(Divadlo Lucie Bílé Praha) ☆
Ray Cooney
NA POSLEDNÍ CHVÍLI
Překlad: **Alexander Jerie**

Divadlo Aqualung Praha
(Žižkovské divadlo Jára
Cimrmana Praha) ☆
Stephen Briggs –
Terry Pratchett
PRAVDA

6. 11. 2021 ☆
Divadlo Polárka Brno
(Divadlo Polárka Brno)
Simona Petrů – Jules Verne
DVA ROKY PRÁZDNIN
Úprava: **Ondřej Neff**

Městské divadlo Brno
(Činoherní scéna Brno) ☆
Bernhard Setzwein
HRABAL A MUŽ U OKNA
Úprava: **Stanislav Moša**
Překlad: **Zuzana Čtveráčková**

12. 11. 2021 ☆
Divadelní společnost
Petra Bezruč Ostrava
(Divadlo Petra Bezruč Ostrava)
Jan Holec – Anna Smrčková –
Jaroslav Papoušek – Miloš
Forman – Ivan Passer
LÁSKY JEDNĚ
PLAVOVLÁSKY

13. 11. 2021 ☆
MeetFactory o.p.s.
Praha (MeetFactory
Praha – zkušebna)
Viktorie Vášová – Kateřina
Součková – Veronika
Svobodová – **Georges Pérec**
ŽIVOT NÁVOD K POUŽITÍ
Překlad: **Kateřina Vinšová**

16. 11. 2021 ☆
Divadlo v Dlouhé Praha
(Divadlo v Dlouhé Praha)
Lukáš Trpišovský – Martin
Kukučka – Michail Bulgakov
MISTR A MARKĚTKA
Překlad: **Alena Morávková**

17. 11. 2021 ☆
Depresivní děti touží
po penězích Praha
(Venuše ve Švehlovce Praha)
Jakub Čermák – **Édouard Louis**
KDO ZABIL MÉHO OTCE
Překlad: **Sára Vybiralová**

12 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Premiéry

19. 11. 2021 ☆
AMU DAMU DISK – Divadelní studio Praha (DISK Praha)
Monika Hliněnská – Stefan Zweig
NETRPĚLIVOST SRDCE
Překlad: **Božena Koseková**

Centrum experimentálního divadla Brno; Divadlo Husa na provázku Brno
Jan Mikulášek – Kateřina Menclerová – **Milorad Pavić**
CHAZARSKÝ SLOVNÍK

24. 11. 2021 🏠
Divadlo Radost Brno (Malá scéna Loutkového divadla Radost Brno)
Marta Gusniowska
BRATŘIČCI SVATÉHO FRANTIŠKA
Překlad: **Pavel Hubička**
Hudba: **Pavel Helebrand**

26. 11. 2021 ☆
Moravské divadlo Olomouc; Činohra Moravského divadla (Velké divadlo Olomouc)
Miroslav Krobot – Lubomír Směkal – **Vladimír Körner**
ZÁNIK SAMOTY BERHOF

2. 12. 2021 🏠
Divadlo Na zábradlí Praha (Divadlo Na zábradlí Praha)
Zdeněk Adamec – **Peter Handke:**
SEBEOVÍŇOVÁNÍ
Překlad: **Jitka Bodláková**

3. 12. 2021 ☆
Divadlo na Vinohradech Praha (Divadlo na Vinohradech Praha)
Vladimír Čepek – Guy de Maupassant
MILÁČEK
Překlad předlohy: **Břetislav Štorm**

10. 12. 2021 ☆
Divadelní společnost Petra Bezruče Ostrava (Divadlo Petra Bezruče Ostrava)
Jan Holec – Fjodor M. Dostojevskij
BRATŘI KARAMAZOVI
Překlad: **Prokop Vokovec**

11. 12. 2021 ☆
Městské divadlo Brno; Činohra Městského divadla Brno (Činoherní scéna Brno)
Evžen Illín – Vlastimil Hála – Vratislav Blažek – Zdeněk Podskalský
SVĚTÁCI

Klicperovo divadlo Hradec Králové (Klicperovo divadlo Hradec Králové)
Pavel Khek – Lenka Smrčková – **Josef Škvorecký**
ZBABĚLCI

17. 12. 2021 ☆
Divadlo J. K. Tyla Plzeň; Činohra Divadla J. K. Tyla (Nová scéna Nového divadla Plzeň)
Jaroslav Rudiš – Petr Pýcha
VÁNOCE NA POUŠTI

VÝHODNÉ PROVOZOVÁNÍ HER – ZAPLACENÉ ZÁLOHY

Divadelní oddělení upozorňuje na možnost výhodného provozování her zahraničních autorů, kde již byla zaplacena záloha a dílo lze tedy do vypršení smlouvy provozovat pouze za příslušná procenta honorářů zahraničních autorů (k nim je samozřejmě nutno připočítat procenta pro překladatele, příp. úpravu). Seznam je řazen chronologicky, novinky jsou vyznačeny tučně. Pro amatéry všechny francouzské hry za zálohu 400,- EUR netto na 8% z brutto tržeb, garantované minimum 90 EUR netto za představení, a španělské hry za zúčtovatelnou zálohu 300–400,- EUR netto na 8% z brutto tržby.

Synopse zde uvedených her naleznete na internetové stránce www.dilia.cz/synopse.

JMÉNO AUTORA – NÁZEV HRY	% Z HRUBÝCH TRŽEB (ZAPLACENO DO)
Woody Allen – Prokletí nefritového škorpióna (přel. O. Sokol)	7 % netto z btto (30. 11. 2023, profesionální divadla)
Woody Allen – Sex noci svatojánské (přel. J. Stach)	7,7 % netto z btto (30. 6. 2022, profesionální divadla)
Woody Allen – Zahraj to znovu, Same (přel. D. Hábová)	7,7 % netto z btto (30. 6. 2023, profesionální divadla)
Ray Cooney – 3 + 3 = 5 (přel. B. Hodek)	6 % netto z btto (28. 2. 2023)
Ray Cooney – Dvouplošník v hotelu Westminster (přel. B. Hodek)	6 % netto z btto (28. 2. 2023)
Ray Cooney – Prachy? Prachy! (přel. B. Hodek)	6 % netto z btto (1. 3. 2023)
Ray Cooney – Rodina je základ státu (přel. B. Hodek)	6 % netto z btto (28. 2. 2023)
Ray a Michael Cooney – Tři bratři v nesnázích (přel. J. Fisher)	6 % netto z btto (31. 12. 2022)
Michael Cooney – Habaďura, Nájemníci pana Swana (přel. R. Dubský)	6 % netto z btto (31. 12. 2022)
Christopher Durang – Nevyléčitelní (přel. L. Synek a H. Synková)	8 % netto z btto (9. 11. 2024)
Christopher Hampton – Nebezpečné vztahy (přel. L. Smoček a V. Smočková)	8 % netto z btto (9. 4. 2023, profesionální divadla)
Colin Higgins – Harold a Maude (přel. A. Jerie)	7 % netto z btto (24. 5. 2024)
Neil LaBute – Tlustý prase (přel. D. Hábová)	7,7 % netto z btto (8. 4. 2022)
Arthur Miller – Smrt obchodního cestujícího (přel. J. Chuchvalec)	9 % netto z btto (31. 12. 2022)
Arthur Miller – Čarodějky ze Salemu (přel. K. Hilská)	7 % netto z btto (31. 8. 2024)
Bernard Slade – Vzpomínky zůstanou (přel. R. Černý)	7 % netto z btto (31. 12. 2022, profesionální divadla)
Dale Wasserman – Přelet nad kukaččím hnízdem (přel. L. Kárl)	7 % netto z btto (14. 9. 2022, profesionální divadla)
Tennessee Williams – Kočka na rozpálené plechové střeše (přel. M. Lukeš, Z. Josková)	8 % netto z btto (30. 6. 2022)

14 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – České hry

Pro usnadnění orientace v synopsích námi zastupovaných her připojujeme ke každé z nich grafické značky, které přiblíží charakter hry, žánr, obsazení atd.

TRHÁK – hry, které doporučujeme zvláštní pozorností, jsou totiž buď horkými novinkami nebo již zaznamenaly velké úspěchy na světových scénách.

KOMEDIE – hry, které je možno zařadit do žánru komedie.

HRY SE ZPĚVY, MUZIKÁLY – hry jednak hudebně dramatického žánru, nebo ty, které alespoň částečně obsahují zpěvy či tance.

HRY DOSTUPNÉ V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ – hry, které máme k dispozici v elektronické podobě, a můžeme Vám je proto obratem poslat e-mailem.

KOMORNÍ HRY – hry s malým obsazením, maximálně do čtyř postav.

HRY VHODNÉ PRO AMATÉRY – hry vhodné pro profesionální soubory, ale zároveň dostupné i pro amatéřská divadla.

HRY VHODNÉ PRO DĚTI A MLÁDEŽ, POHÁDKY – hry vhodné jednak pro dětská diváky, ale také pro mladé inscenátory, studentská, dětská divadla apod.

LOUTKOVÉ HRY – hry čistě loutkové, nebo i takové, ve kterých spolu s loutkami vystupují i živí herci.

NABÍZÍME

České hry

NAŠI – STUDIE ROZHOVORU O KLIMATICKÉ KRIZI (2020)

Ivan Buraj, Bohdan Karásek, Pavel Sterec

Obsazení: 1 muž, 3 ženy

Posloucháš se, jak mluvíš?

Rodina. Neděle. Diskuze po obědě. Tři generace. Matka (otec chybí) – bývalá disidentka, od mládí ochránkyně přírody, dcera s manželem – pracující v rodinné firmě na instalaci solárních panelů – a mladší dcera – účastnice klimatických protestů (byla párkrát u psychologa).

Linie boje vedená uvnitř environmentálního diskurzu. Rozhovory v rodinách jako dnešní bojové pole klimatické krize. Čaj? Katalogy mediálních předobrazů. Vnější svět v našich intimních prostředích. (Dá se vnitřní a vnější oddělovat?) Jak být účinným subjektem změny? Co je hysterická reakce a kdo hranice „zdravé“ reakce určuje? Dá se vůbec uskutečnit změna ve společnosti „kultivované“? Není každý protest v perspektivě každodennosti nemoci? Hysterie versus pasivita.

Studie dialogu. Probouzení společného vědomí. Uvidět budoucnost. Nechat organicky prorůst zeleň napříč chronicky se vracejícími pozičními spory!

Tento divadelní text vznikl volným použitím metody dokumentárního divadla – verbatim. Metoda verbatim vytváří dramatický text na základě záznamu otázkami řízeného rozhovoru mezi vybranými mluvčími. Tento

záznam je pak tvůrčím způsobem přepracován do finální podoby. Text *Naši – Studie rozhovoru o klimatické krizi* vznikl pro HaDivadlo a jeho 45. sezonu věnovanou klimatické krizi s názvem „Zdroje“. Výchozím záměrem byla snaha vidět problém klimatické krize komplexněji a dostat ho v našem zobrazení ze sféry vědeckých grafů do rozhovorů mezi lidmi. Vybrali jsme si situaci rodinné diskuze po nedělním obědě. Samotnému výběru zpovídaných „mluvčích“ předcházela výběr autorů, kteří reprezentují určitou škálu přístupů k agendě environmentálního aktivismu podobně jako „zpovídání“ mluvčí a posléze i zobrazené postavy. Výběr „mluvčích“ vycházel z našich vzájemných rozhovorů o tom, jaký typ diskuze by byl pro situaci debaty o klimatické krizi v roce 2020 a diváky HaDivadla nejvíc přínosný. Opustili jsme proto myšlenku zobrazovat spor racionálních vědeckých názorů s takzvanými „popírači“ a rozhodli se sledovat škálu názorů a přístupů různých generací a společenských vrstev, které v zásadě existenci klimatické krize připouštějí. Cílem bylo abstraktní názory personifikovat a hledat za nimi konkrétní lidi interagující v rodinném prostředí. Rodina nám tak sloužila jako metafora lidství, ve kterém taky obýváme jeden domov – naši planetu.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

VÁLKA S MLOKY

Karel Čapek, David Košťák

Žánr: činohra

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Díky, bože, že moře nemáme! Léta, staletí dokonce, trpěli jsme před očima celé přímořské Evropy, celého světa, který nám nedostatek mořských břehů zákeřně přál. Smáli se nám za vyliďněné ulice za letních horkých dnů, za odliv našich krajánek, kteří se se šnorchly, snímatelnými ploutvemi potili v nekonečných kolonách mířících k břehům zalitých sluncem a provzdušněných ozdravnou mořskou solí! Teď, když jsou jejich břehy

plné mloků, kteří dobývají pevninu jejich vlastními zbraněmi, žadoní, aby nám mohli být jen o trochu blíž. Břehy naší Vltavy by nejraději podrobili akupunktuře jejich slunečnicků! A vy, milánci, oprávněně říkáte: ne!

Nejdřív jste je neznali, pak jste jimi opovrhovali a dneska se jich bojíte. Nechcete je, ale už jsou tu. Vítejte v panoptiku dnešního světa a sledujte vzestup moře na zemské břehy.

Temný komorní kabaret vycházející z literární klasiky Karla Čapka a inspirovaný novodobými dějinami byl napsán pro Divadlo D21, kde byl uveden v režii Jakuba Šmída.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

BURIAN

Tomáš Dianiška

Obsazení: 2 muži, 4 ženy

Původní hra, v níž se autor obrací k jednomu z nejslavnějších libereckých rodáků Vlastovi Burianovi, jehož život zpracovává s osobitou originální poetikou kombinující humor s mrazivými dramatickými situacemi. Život „krále komiků“ byl plný velkých zvratů. Zažil strmý vzestup a obří popularitu, kterou vystřídal pád až na samé dno a smutné dožívání v nedůstojných podmínkách. Když Němci 1. září 1944 zavřeli všechna divadla v republice, přišel Burian ze dne na den o své milované publikum, brzy však bylo ještě hůř. Po válce byl obžalován z kolaborace, vyřazen z herecké obce, vystěhován z vily a skončil za mřížemi. K herectví se stárnoucí a unavený Burian vrátil až po šestileté pauze, už to ale nikdy nebyl ten energií nabitý komik...

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ENCYKLOPEDIE AKČNÍHO FILMU

Tomáš Dianiška

Žánr: komedie

Obsazení: 8 mužů, 3 ženy

Sci-fi komedie o svobodných lidech v nesvobodné době.

Matěj je učitel dějepisu na základce a miluje akční filmy. Vašek miluje všechny holky a hlavně Matějovu ségru. Dnešní večer se jim ale vymkne z kontroly. S pomocí mixéru a plutonia sestrojí červí díru, která vytvoří zkratku v čase a roztočí divoké dobrodružství. Matěj s Vaškem musí přežít v nebezpečném retro světě, kde odevšad útočí zákeřní komouši. Hrdinové mají jen pár hodin na to, aby zachránili svět před zkázou.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

POSLEDNÍ DŮVOD, PROČ SE NEZABÍT

Tomáš Dianiška

Žánr: bizarní komedie

Obsazení: 2 muži, 1 žena

Divadelní adaptace pozoruhodného blogu posledniduvod.cz

Jsou v hajzlu. Všichni tři. Agáta, Martas a Daniel neumírají na rakovinu, ani je nečeká dvacet járů v lapáku. Maj co jíst, maj co pít, maj co hulit i s kým spát, ale ten pocit prázdnoty a sraček je někdy tak intenzivní, že si člověk není jistej, jestli to dá. Bizarní kabaret o tom, že život škodí vám i lidem ve vašem okolí.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ŠPINARKA

Tomáš Dianiška

Obsazení: 5 mužů, 5 žen

Dokumentární fikce o předčasně zesnulé známé české zpěvačce.

Věru nevzali na konzervu, protože je příliš malinká. Nehodí se ani do sboru, na to má moc výrazný hlas. Věra žije v blbě době. Nezáleží na tom, jak zpíváte, ale jak jste politicky uvědomělá. Naštěstí talent se prosadí vždycky. Vydejme se sledovat kariéru jedné z našich nejvýraznějších umělkýň. Naše „doku-fikční drama“ je oslavou drzého big beatu, a především Věry, která svou tvorbou vzdorovala všem myslitelným stereotypům. Vypráví intimní portrét i epický příběh o nezávislosti, intrikách, odvaze a nezapomenutelné přítomnosti opravdové lásky.

Hra vznikla pro ostravské Divadlo Petra Bezruče, kde měla premiéru v září 2021.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

RYBÍ KREV

Jiří Hájíček, Marie Špalová

Žánr: divadelní adaptace

Obsazení: 6 mužů, 5 žen

Hana se po patnácti letech strávených v cizině vrací domů. Jihočeská vesnice na břehu Vltavy, kde vyrůstala, chtěla se vdát a být učitelkou ve zdejší jednotřídce, je ale pod vodou. Před lety musela ustoupit gigantické stavbě atomové elektrárny Temelín. Jak těžké je opouštět domov? A je možné odпустить zpřetrhané kořeny a rozbité sny? Hana neví. Ví ale, že má odvalu podívat se zpátky, ptát se sebe samé i lidí, kteří pro ni kdysi mnoho znamenali. Člověk po čtyřicítce si chce udělat pořádek sám v sobě, uzavřít

konečně staré záležitosti a bolesti, říká Hana, když se po dlouhých letech odhodlá setkat s otcem, bratrem a kamarádkami z dětství.

Divadelní adaptace úspěšného románu Jiřího Hájíčka, který byl v roce 2013 oceněn cenou Magnesia Litera. Po úspěšném románu *Selský baroko* (Magnesia Litera 2006 za prózu), který tematizoval rozpad tradičního venkova v padesátých letech minulého století, zkoumá autor dál českou vesnici, tentokrát na přelomu osmdesátých a devadesátých let dvacátého století. Příběh zrcadlí politická a společenská témata doby, téma nuceného opouštění domovů v důsledku výstavby jaderné elektrárny, vysídlování a bourání obcí a brutální proměny krajiny. *Rybí krev* je ale především poutavým lidským příběhem tří kamarádek z malé vesnice, které osud rozpráší do světa, příběh, v němž se silně ozývá touha po rodinné soudržnosti, a také příběh o síle lásky a odpuštění.

V DILIA je k dispozici také divadelní adaptace románu *Selský baroko*, který tvoří s *Rybí krví* volnou sérii venkovských dramát.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SELSKÝ BAROKO

Jiří Hájíček, Marie Špalová

Žánr: divadelní adaptace

Obsazení: 6 mužů, 6 žen

Divadelní adaptace cenami ověřeného románu s takřka detektivním půdorysem, odehrávající se na současném jihočeském venkově.

Neobvyklá zakázka přivádí genealoga Pavla Straňanského až do padesátých let dvacátého století a jeho pátrání postupně vynáší z archivů na světlo tragický a zdánlivě zapomenutý příběh z období kolektivizace vesnice. Osudy několika sedláků a jedné prosté venkovské krásky, staré křivdy, které však v myslích pamětníků i potomků stále ještě nejsou promlčené. To jsou hlavní témata příběhu o hledání viny a odpuštění.

Románová předloha získala mimo jiné v roce 2006 cenu Magnesia Litera za prózu a 3. místo v anketě Lidových novin Kniha roku 2005.

V DILIA je k dispozici také divadelní adaptace románu *Rybí krev*, který tvoří se *Selským barokem* volnou sérii venkovských dramát.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JIŘÍ HÁJÍČEK (*1967)

Výsostný spisovatel jihočeského venkova je držitelem dvou ocenění Magnesia Litera, za romány *Selský baroko* (v roce 2006) a *Rybí krev* (v roce 2013). Patří k nejvýraznějším současným českým prozaikům. Narodil se 11. září 1967 v Českých Budějovicích, krajinu svého dětství i nedávnou místní historii reflektuje ve svých povídkách i románech. Publikuje v nakladatelství Host.

Jiří Hájíček začínal jako básník už v osmdesátých letech v pořadech recitátora a propagátora poezie Mirka Kováříka *Zelené peří*. První prózu vydal v roce 1998, šlo o sbírku povídek *Snídaně na refýži*. Už tady se částečně profiloval jako kronikář života na české vesnici. Vlastní je mu mísení osobní i objektivní historie, mezilidských, rodinných a mezigeneračních vztahů v kontextu poválečného i současného českého venkova, skici lidské duše i krajiny. V roce 2001 vyšla Hájíčkoví novela *Zloději zelených koní*, próza pojednávající o ryze jihočeském fenoménu nelegální těžby vltavínů. O rok později pak první román *Dobrodruzi hlavního proudu*, který vypráví o přelomové době, v níž se bortil socialismus a budoval kapitalismus. V roce 2004 následovala sbírka povídek *Dřevěný nůž*, ve které se autor opět vrací na jihočeský venkov a malé město.

Přelomový byl pro Hájíčka i jeho čtenáře román *Selský baroko*, který vyšel v roce 2005. Jeho středobodem je problém kolektivizace vesnice v 50. letech 20. století, kdy se po válce chopili moci komunisté a začali zabavovat majetek. Ze soukromých sedláků a dřičů se přes noc stali

nepřátelé režimu a z jejich polí, luk a lesů majetek spravovaný jednotnými zemědělskými družstvy. Lidé, kteří po generace lpěli na své půdě, pak mnoho let museli přihlížet jejimu znásilňování. Sedláci z obce Tomašice skončili po udání ve vězení a stopa viny a pomsty je dodnes horká – vydává se po ní hlavní hrdina románu, genealog Pavel Straňanský. A zavede ho až do současnosti. Až sedm let po úspěchu *Selského baroka* vydal Hájiček další velký jihočeský román nazvaný *Rybí krev*. I tady jde o vzpomínky na necitlivé zásahy do krajiny a obyčejného lidského života, tentokrát se příběh z přelomu 80. a 90. let točí kolem stavby jaderné elektrárny Temelín, které muselo ustoupit i několik vesnic. Jejich vysídlení zpětrhalo stará pouta i kořeny. Hlavní hrdinka románu Hana se pokouší po patnácti letech, které prožila v cizině, najít své tehdejší známé, přátele i rodinu. V roce 2014 Hájiček doplnil svoji povídkovou sérii o výbor *Vzpomínky na jednu vesnickou tancovačku*, složený ze tří dosud nepublikovaných textů a z vybraných próz z předchozích povídkových knih a z textů publikovaných v časopisech a různých antologiích. V roce 2016 Hájiček završil svou volnou „venkovskou trilogii morálního neklidu“, do které patří *Selský baroko* a *Rybí krev*, románem *Dešťová hůl*, který byl následně v tradiční literární anketě zvolen Knihou roku Lidových novin. Příběh je zasazen opět do jižních Čech a tematizuje především význam půdy ve venkovském životě, v minulosti i dnes. V roce 2019 vyšla Hájičkova bibliofilie *Muž na pokraji vzplanutí* obsahující trojverší ve stylu haiku. Dosud nejnovější román *Plachetnice na vině-tách* vyšel na začátku června 2020. Hlavní postavou je tentokrát opět žena, sedmačtyřicetiletá docentka literatury, která se z Prahy vrací do krajiny svého dětství, na jihočeský venkov a do Českého Krumlova.

Za romány *Selský baroko* i za *Rybí krev* Hájiček získal nejprestižnější české literární ocenění Magnesia litera, v případě prvního titulu v kategorii Próza roku, podruhé za knihu roku. Jiří Hájiček patří k nejúspěšnějším současným českým spisovatelům. Jeho knihy vyšly v angličtině, němčině, italštině, maďarštině, chorvatštině, makedonštině, běloruštině, polštině a bulharštině. V září 2016 měl premiéru celovečerní

film natočený podle jeho knihy *Zloději zelených koní*. Od roku 2019 má Jihočeské divadlo v Českých Budějovicích na repertoáru adaptaci jeho románu *Rybí krev* a od roku 2021 divadelní adaptaci *Selského baroka*, oboje z pera Marie Špalové.

MARIE ŠPALOVÁ (*1980)

Absolvovala Filozofickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, obor Teorie a dějiny divadla. Od roku 2005 působí jako dramaturgyně pražského nezávislého Divadla LETÍ, které se specializuje na uvádění současné dramatiky, a kde se vedle řady scénických čtení dramaturgicky podílela na více jak dvou desítkách inscenací. Jako dramaturgyně připravila také koprodukční inscenaci s Divadlem Na zábradlí *Nebe nepřijímá*. V Divadle LETÍ se mimo jiné věnuje rezidenčnímu programu pro dramatiky, v rámci něhož pomáhala vyvíjet např. texty *Zpověď masochisty* nebo *Olga (Horror z Hrádečku)*, který získal titul Nejlepší poprvé uvedená česká hra roku 2016. Mimo LETÍ spolupracuje především s režisérem Mariánem Amslerem a režisérkami Martinou Schlegelovou a Natálií Deákovou. Jako dramaturgyně hostovala mimo jiné v brněnském HaDivadle, ve Slovenském národním divadle, v Divadle Andreja Bagara v Nitře, v Divadle Petra Bezruče v Ostravě, v Západočeském divadle Cheb, v Divadle Josefa Kajetána Tyla v Plzni a v Jihočeském divadle v Českých Budějovicích. Pravidelně spolupracuje s Českým rozhlasem a překládá z angličtiny, především současnou britskou dramatikou.

PANKRÁČ '45 (2015)

Martina Kinská

Obsazení: 5 žen

Léto roku 1945. V Tichomoří končí druhá světová válka. A Evropa se vypořádává s vlastním pojetím očisty. Československo není výjimkou. Probíhá zatýkání nacistických zločinců i českých kolaborantů. Lid chce vidět viníky na šibenici a mnohem více než zdravý rozum pracují emoce. A tak jsou zatýkáni i ti, kteří zkrátka jen mluví německy, a ti, které někdo za kolaboranty označil.

V jedné cele pankrácké věznice se ocitnou i herečky Adina Mandlová a Lída Baarová. Baarová byla před válkou milenkou ministra propagandy Goebbelse, Mandlová měla údajně poměr s K. H. Frankem. Oběma schází jeviště a patřičná pozornost. Jedinými diváky jim mohou být další zatčené: Hana Krupková, spolupracovnice parašutistů výsadku SILVER A, židovka Julie, která přežila Osvětim, a neznámá žena. Ta možná ale ani nerozumí česky. Pět zcela odlišných osudů. Anebo přeci jen v něčem podobných?

Každé slovo může být použito proti nim. Mlčení však znamená souhlas s obviněním. A jak se bránit, když je ani nikdo nepředvolá k výslechu? Má snad některá z nich poskytnout soudcům důkazy? Venku revoluce začíná požírat svoje děti. Ulice volá po popravách viníků, ber kde ber. Někdo zkrátka viset musí.

Silné drama s prvky černého humoru s podtitulem „Casting na popravu“ vzniklo na základě skutečných životních událostí jednotlivých postav a bylo poprvé uvedeno 7. listopadu 2015 ve Švandově divadle. Inscenace hry získala nominaci na Cenu divadelní kritiky v kategorii „**Nejlepší poprvé uvedená česká hra roku 2015**“.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NOČNÍ VÝSTŘEL

Miroslav Oupic

Obsazení: 3 muži, 4 ženy

Žánr: detektivní komedie

Je horké letní léto a na opuštěné venkovské plovárně zazní výstřel. Kdo je zavražděn a kdo vrah? Proč se tak stalo a jak tato událost ovlivní poklidný život ve vesnici? Tato hra, která se celá odehrává v letních dnech na vesnické plovárně, přibližuje tři vesnické dvojice. První z nich jsou dva seniři, starousedlíci František a Marie. František je bývalý voják a Marie, která si na Františka nejen potají myslí, je bývalá učitelka, která má tady na plovárně svůj kiosek. Marie Františkovi vaří a uklízí, ale František má rád svůj klid, takže o sestěhování nechce ani slyšet. Druhou dvojici tvoří dva registrovaní partneři Radim a Honza, kteří se do vesnice přestěhovali před pár dny. Kriminalista a spisovatel Radim by raději zůstal ve městě, ale Honzu to do vesničky strašně táhlo. Radim ale nevěří, že je to jen kvůli pracovnímu místu, které Honza jako IT specialista nedaleko získal. Navíc Radim začíná vyšetřovat noční vraždu. Třetí dvojici jsou mladí manželé David a Tereza. David pochází z vesnice, takže se na venkov vždy chtěl vrátit, zatímco městská Tereza chtěla na vesnici, protože je lepší mít dítě zde než ve městě. David sice doufá, že přestěhováním přestane Tereza na dítě myslet, neboť zatím sám dítě nechce. Teprve tady na vesnici ale zjistí, že je to Terezino skutečně největší přání. Poslední do party je seniorka Anežka, která je kamarádkou Marie. Je to starší protivná drbna, kterou nemá nikdo rád. Stále totiž vše ve vesnici, s pečlivostí sobě vlastní, sleduje a pochopitelně i komentuje. Největší letní událostí má být vesnická oslava, jejíž pořádání si vzala na starosti vždy agilní Marie, neboť když oslavu udělá na zdejší plovárně, bude mít v kiosku pěkně velký obrat. Ale ze všeho nejdříve je potřeba plovárnu pěkně upravit, natřít plot a pěkně vyzdobit. Jen pár dní před oslavou ale dojde k večerní vraždě. To znamená nejen vyšetřování, ale i vypuštění bazénu a zajištění místa

činu. Jak dopadne tato vražda na obyvatele vesnice? Kdo byl zavražděný a kdo vrah? Podaří se nakonec uspořádat oslavu včas, a jak bude probíhat? Budou se vesničané, nejen během vyšetřování, navzájem chránit nebo i udávat? Tato detektivní situační komedie přibližuje zajímavým způsobem život a charaktery usedlíků i nově přistěhovaných obyvatel vesnice v této pro ně netradiční situaci.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

FRANKENSTEIN (2021)

Mary W. Shelley, Michael Sodomka, Michal Zetel

Žánr: divadelní adaptace

Obsazení: 4 muži, 3 ženy

Každý z nás alespoň jednou v životě zaslechl jméno Frankenstein. Většinu lidí se v souvislosti s ním vybaví něco děsivého, hororového, tajuplného, nejlépe se šrouby v hlavě. Ale Viktor Frankenstein, to je především člověk z masa a kostí. Talentovaný vědec a youtuber s ušlechtilou myšlenkou toho, aby lidé zůstávali zdraví a nemuseli zbytečně umírat. Proto se ve své moderní laboratoři rozhodne stvořit dokonalého člověka. Jde o dobrý záměr, nebo je to zločin proti lidskosti? A kdo je vlastně tím Frankensteinovým netvorem? Odpovědi na tyto a mnohé další otázky se snaží najít nová originální adaptace a aktualizace legendárního hororu, románu Mary W. Shelley, která byla poprvé uvedena roku 2021 v Divadle Šumperk.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NABÍZÍME PŘELOŽENÉ zahraniční hry

PŘEVOZNÍK (THE FERRYMAN, 2017)

Jez Butterworth

Velká Británie

Překlad: Zuzana Ščerbová

Žánr: činohra

Obsazení: variabilní

Převozník měl světovou premiéru v Royal Court Theatre v roce 2017 (režie: Sam Mendes). Produkce se pro velký úspěch přesunula nejprve do Gielgud Theatre na West Endu a v roce 2018 na Broadway (Bernard B. Jacobs Theatre), kde získala 4 ocenění v Tony Awards 2019.

Hra pojednává o příběhu jedné rodiny žijící na venkově v Severním Irsku v roce 1981. Jejich poklidný farmářský život je narušen v okamžiku, kdy je dostihne jejich temná minulost. V krátkém prologu se dozvídáme, že bylo právě nalezeno tělo Seamuse Carneyho, který zmizel na Nový rok 1972. Bylo mu tehdy teprve 20 let a nyní ho našli v rašelinšti v County Louth těsně za hranicemi. Byl střelen do hlavy, očividně na oplátku za jeho odchod z IRA. Nyní žije Seamusova vdova s jejich synem pod jednou střechou společně se Seamusovým bratrem Quinnem, který má své vlastní spojnice s IRA. Ten již po dlouhou dobu svůj život zasvěcuje rodinné farmě, své nemocné ženě a jejich šesti dětem. Stejně jako zbytek početné rodiny Carneyových by se

nejraději věnovali svému obyčejnému životu, což jim ale není dáno. Hra je zasazena do přesvědčivého dobového kontextu a nabízí mnoho tematických i politických rovin společně s příležitostmi pro početnější herecký soubor.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PASTORÁLA (PASTORAL, 2013)

Thomas Eccleshare

Velká Británie

Překlad: Hana Pavelková

Žánr: činohra

Obsazení: 5 mužů, 3 ženy

Hra mladého britského dramatika a herce Thomase Eccleshara *Pastorála* z roku 2013 bývá nejčastěji charakterizována jako absurdní eko-gotický dystopický horor, kterému nechybí černý humor. Eccleshare vybočuje ze současného trendu britské dramatiky zabývající se klimatickou krizí mj. fantaskní představivostí a tím, že výchozí situaci staví v opačném pořadí. Není zde prezentován post-apokalyptický svět, ve kterém je příroda zničena následkem lidského jednání. Ve hře *Pastorála* příroda bují a přebírá zpět nadvládu nad životem na planetě a vrací úder lidskému pokolení. V Londýně blízké budoucnosti tak vypuká boj o přežití. Rostliny prorůstají betonem a ničí vše, co jim stojí v cestě. To, co lze sníst, slouží jako potrava pro zvířata, ne pro lidi. Je tedy jen otázkou času, kdy zvířata zaútočí a zlikvidují poslední příslušníky lidského pokolení. Logicky začnou od nejslabších kusů: starých lidí a dětí. Hlavními postavami jsou právě příslušníci těchto dvou skupin: pospávající stařena Moll a jedenáctiletý Artur, kteří jako poslední zbydou v prázdném bytě, kde se *Pastorála* odehrává.

Eccleshare nápaditě stupňuje napětí a nechává britskou faunu a flóru přetvořit londýnské ulice k nepoznání. To, že „příroda je plná života“ není v tomto případě zprávou optimistickou, ale výhrůžnou. Divadlům to

poskytuje nesmírně nápaditý a zábavný prostor. Autor za svůj debut získal Verity Bargade Award.

Připravujeme český překlad.

MODROVOUS (SIR HALEWYN) 🎵@

Michel de Ghelderode

Belgie

Překlad: Jiří Konůpek

Úprava: Marie Špalová

Texty písní: David Košťák

Obsazení: 8 mužů, 4 ženy (variabilní)

Středověká legenda o Modrovousovi ožívá v podobě hororového melodramatu.

Temná, nevládná pláň a nikde ani živáčka. Do tmy svítí jen jedno okno paláce, komnata mladé, křehké hraběnky Purmelendy. To okno svítí rudě. A v dále u severního obzoru další světlo. Zlověstný smaragdový plamen na vrcholu tajemné věže, z níž každou noc vyjždí tryskem tajemný jezdec. Předchází ho zvuk loveckého rohu a děsivá píseň. Každou noc se tenhle ďábel vydává na lov a jeho divoké štvanicí neunikne žádná z panen, i kdyby byla hraběnkou.

V podání belgického dramatika Michela de Ghelderoda je Modrovous (Sir Halewyn) neoladatelný pěvec, ke kterému míří fascinované ženy z široka daleka. Krajinou se po jejich záhadném mizení šíří nenávisť k tajemnému ďáblu. Smůlu anebo štěstí Halewyn má, když vzbudí zájem krásné a emancipované Purmelende. Konečně nachází rovnocenného soupeře, který se může stát jeho zkárou i vysvobozením. Ghelderode si ve svém extatickém hororu všímá nejen vrahovy myslí, ale i nitra oběti. Bez jistoty, zda si „svého“ vraha podmaní, kráčí Purmelende neznámé síle vstříc.

Michel de Ghelderode (1898–1962), francouzsky píšící belgický prozaik, dramatik a esejista vlámského původu, patří k představitelům expresionistického dramatu a bývá označován za „flanderského Shakespeara“.

22 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Přeložené zahraniční hry

Pro jeho tvorbu je typická forma hororové grotesky se silnou výtvarnou inspirací v dílech Pietera Bruegela a Hieronyma Bosche. Miloval ale také např. divadlo masek, čehož je hra *Sir Halewyn* (vycházející z vlámské verze legendy o Modrovousovi), dramatická balada o posedlosti vášněmi, jasným důkazem. Ne vždy totiž musí mít ďábel podobu rohatého čerta, stačí, když si na sebe vezme masku člověka.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JIMMY UŽ TU NENÍ (JIMMY N'EST PLUS LÀ, 2019)

Guillaume Kerbusch

Francie

Překlad: Jacques Joseph

Žánr: činohra (hra pro mládež)

Obsazení: 4 muži, 4 ženy (několik epizodních rolí)

Lara: Musím se ti k něčemu přiznat.

Jimmy: Já se ti taky musím k něčemu přiznat. Není to jednoduchý.

Lara: (pro sebe) JO! Vezme mě za ruku. Políbí mě. Budeme jako Brad Pitt a Angelina Jolie. Bude to nejkrásnější den celého mého života!

Jimmy: Chci změnit pohlaví, chci se stát holkou...

Lara je nesnesitelná mrcha, Marie je lovkyně, která chce chodit se všema klukama na škole, Džafar je vrátný s trapnou bradkou, Sandra je boxerka, co miluje svaly, a Jimmy je kluk, který by byl raději holka... To pondělní ráno se ve škole něco stalo. A to něco mělo co dělat s Jimmym. Jenomže Jimmy už tu není, aby nám to mohl vyprávět.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

GEpard (IL GATTOPARDO)

Giuseppe Tomasi di Lampedusa, Kristina Žantovská

Itálie

Překlad: Jaroslav Pokorný

Žánr: činohra (dramatizace)

Obsazení: 11 mužů, 6 žen (služebnictvo a další)

Giuseppe Tomasi di Lampedusa (1896–1957), vévoda z Palmy, kníže z Lampedusy, proslul jako autor jediné knihy, románu *Gepard* (Il Gattopardo), který napsal až na sklonku života, v letech 1955–56. Román vyšel posmrtně v roce 1959. Lampedusa v něm shrnul s podivuhodným uměleckým mistrovstvím celou svou zkušenost, historii rodinnou i národní. Základem mu byl život jeho praděda, knížete a astronoma Giulia di Lampedusa.

Gepard je příběh jedné pomalu upadající sicilské šlechtické rodiny od roku 1860, kdy se na Sicílii vylodil Garibaldi se svou výpravou Tisíc (začíná „risorgimento“) přes rok 1883, kdy umírá Don Fabrizio, do roku 1910, kdy osaměle dožívají dcery knížete Saliny. Historickým pozadím rodinných dějů je období velkého zvratu v dějinách Sicílie, pád Bourbonů a začátky sjednoceného království po vítězném Garibaldiho tažení.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DALŠÍ KRUTOST (OTRA CRUELDAD)

Conchi León

Mexiko

Překlad: Cyril Navrátil

Žánr: komedie (drama)

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

MUŽ S RŮŽEMI: Přijde vám nevkusná ta barva růží? Bude si myslet, že mi jde o sex... Samozřejmě... Ale není to to hlavní... Ví, že... po ní toužím. Už jsme to dělali... Nechci, aby si myslela, že mě nic jiného nezajímá. Také nejsem asexuální nebo blbec. Chci udělat něco jiného. Muži mají špatnou reputaci. A jak by ne! Nepotřebuju se obhajovat. Chci ji jen vidět. A dát jí tyto květiny.

ONA 2: Někdo by nám měl říct, že se láska objeví na nečekaných místech. Nerada lžu, a tak jsem šla za partnerem a přiznala mu, že jsem se zamilovala do někoho jiného. Že jsem s ním byla velmi šťastná a že ho opouštím. Vzala jsem si kufr a začala jsem balit nože. Jeden jsem nenašla. Nikdy jsem ho nepoužila. Nevadilo mi to, láska nahradila jakékoliv nedostatky. Odešla jsem šťastná s mužem s jablkem. Tloukla mě z něho všechna má srdce. Vše bylo dokonalé. Dokud se nenašel ten ztracený nůž. Pár metrů od domu. Ten den jsem byla zvlášť šťastná. Muž s růží na mě čekal a udělal ze mě puzzle.

Další z filosofických komedií v mexickém stylu Conchi León. Hlavním tématem jsou mezilidské vztahy plné emocí. Že láska nebolí? To rozhodně v této hře neplatí... City umí ublížit, zvlášť když máte v ruce ostrý předmět nebo růži. Ten, kdo je bez trnu, ať první hodí vzpomínkou...

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JISTĚ, PANE MINISTŘE (YES MINISTER)

Jonathan Lynn, Anthony Jay, Kristina Žantovská

Velká Británie

Překlad: Jan Klíma

Žánr: komedie

Obsazení: 8 mužů, 3 ženy

Jevištní podoba kultovního britského televizního sitcomu. Dlouholetý opoziční politik James „Jim“ Hacker ve volbách získává ministerstvo pro administrativní záležitosti a okamžitě se snaží zbavit přebujelé administrativy a byrokracie. Jeho neúnavně intrikující tajemník Sir Humphrey Appleby se řídí krédem, že ani ministr (a už vůbec ne veřejnost) by nikdy neměli vědět víc, než je nezbytně nutné. Jenomže ani tak zkušený úředník někdy nedokáže svého ministra, dychtivého představit se národu v tom nejlepším světle, udržet na uzdě...

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

HENRY JOHNSON (2021)

David Mamet

USA

Překlad: Ester Žantovská

Žánr: činohra

Obsazení: 4 muži

Zákony slouží k oslavě lži, že lidé jsou spravedliví; dají se jakkoliv namíchat, aby nám tuhle lež potvrdzovaly.

24 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Přeložené zahraniční hry

David Mamet se ve hře *Henry Johnson* vrací k výhradně mužskému obsazení i vnímání světa a k problematice spravedlnosti. Je vůbec možné se takového objektivního stavu dobat? Je celé soudnictví jen alibistická záplata na skutečnost? Jakou roli v našem vnímání morálních prohrůšků a zločinu hraje jazyk, který k jejich popisu používáme?

Děj hry se odehrává z velké části ve vězení, kde si svůj velice nečekaný trest odpykává eponymní Henry Johnson, právník. Jeho protihráči jsou pan Barnes (kolega právník), Gene (spoluvězeň) a Jerry (vězeňský dozorce). Každá ze čtyř scén, v níž dvojice mužů vede diskusi nad určitým aspektem spravedlnosti, je zároveň rafinovanou hrou na kočku a myš, v jejímž závěru vždy dochází k nečekanému obratu a výměně mocenských rolí.

Podobně jako v *Konkurentech* tu Mamet ukazuje svět, v němž lze uspět (v konečném důsledku přežít) jen na úkor druhého. Sex i přátelství se stávají potenciálními obchodními komoditami a podmínky toho, co je „fé“, nastavuje ten, komu to projde.

Mamet v *Henry Johnsonovi* ukazuje, jak snadné je podlehnout sebeklamu. Opět se zde představuje jako mistr nedořečeného dialogu, víceznačnosti a suchého humoru.

Připravujeme český překlad.

SPOLU (ENSEMBLE, 2015)

Fabio Marra

Francie

Překlad: Alexander Jerie

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 3 ženy

Sandra: Co je to?

Isabella: Nic.

Sandra: Antidepresiva?

Isabela: Ale ne, to jsou jen utiňující léky. Skoro nikdy to neberu.

Sandra: To kvůli Michelovi to bereš. To on by měl užívat léky, a ne ty. Proč jseš tak umanutá, mami? Koukni se, co se s tebou stalo, já tě nepoznávám, a to všechno jen proto, že si nechceš přiznat pravdu. Michele je nemocnej, mami.

Isabella: Ne, Michele nemá ani horečku, ani chřipku. Nemí nemocnej.

Sandra: Je mentálně nemocnej, tady nemá co dělat.

Isabella: Nech ho být. Michele je v pořádku.

Sandra: Michele je v pořádku? A to když mi, zatímco jsem spala, ostříhal všechny vlasy na hlavě, to byl taky v pořádku?

Isabella: Chtěl si hrát.

Sandr: Chtěl si hrát?

Isabella: Ano, to je taková dětská hra.

Sandra: Jo, ale mně bylo dvacet a jemu pětadvacet.

Co je normální? Co je divné? Normálnost versus jinakost. Obětovat se nebo odejít?

Isabella je odhodlaná (a taky tvrdohlavá) žena, u které stále bydlí její dospělý syn Michele. Michele je mladý, impulzivní, velkorysý, ale prostoduchý muž. Je na stárnoucí Isabelle zcela závislý, a tak se Isabelle plně přizpůsobuje (obětuje?) Michelovým potřebám. Ale ještě je tu Isabellina dcera Sandra...

Příběh symbiotického vztahu matky a syna je směsí něhy a ironie, je ale také o oběti a obětování se. Co se stane, když je jeden rodinný příslušník závislý na ostatních členech rodiny? A když ten člověk není zcela normální? Jak se k tomu postavit? Jsme ochotni toto bříme přijmout? Jsme schopni přijmout jinakost?

Catherine Arditi byla za roli Isabelly nominována na Moliera v kategorii Nejlepší ženský herecký výkon roku (Soukromé divadlo). Fabio Marra byl za roli Michela nominován na Moliera v kategorii Objev roku pro mladého herce.

Hra *Spolu* se úspěšně hrála v Théâtre du Moulin des Muses de Breuillet. Měla také premiéru ve Španělsku (6. 8. 2018, Theater of Vitoria-Gasteiz) s turné o 150 představeních po celé zemi, poté inscenace zakotvila

v Theater in Madrid. Další premiéry se plánují v Itálii (Řím) a Německu (Mnichov).

Text zaujal také české filmaře a na podzim 2021 se začala natáčet jeho filmové adaptace.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

FABIO MARRA (*1984)

Francouzský autor, herec, režisér. Narodil se v Neapoli, ale v roce 2005 se přestěhoval do Paříže, kde o dva roky později založil divadlo Carrozzone Teatro, ve kterém byla uvedena většina jeho textů. Cílem divadla je prostřednictvím současného dramatu zkoumat složitost lidských vztahů.

Fabio Marra je autorem her: *Teresina* (hra byla napsaná pro Festival d'Avignon), *Mon serviteur*, *La naïve*, *Rappelle-toi* (hra o síle paměti, křehkosti identity a Alzheimerově chorobě). Jeho dosud nejúspěšnější hrou je *Ensemble* (Spolu, přeložil Alexander Jerie).

U KONCE S DECHEM (AU BOUT DU ROULEAU)

Jean-Pierre Martinez

Francie

Překlad: Jaromír Janeček

Žánr: komedie

Obsazení: 1 muž, 1 žena

AUTOR: Co chcete? Ztratil jsem inspiraci, jak se říká. A nedostatek inspirace je pro autora totéž jako ztráta paměti pro herce. Člověk nikdy neví, kdy to přijde a ještě míň, jak se z toho potom dostat.

Nerudný dramatik u konce s dechem u sebe přijímá novinářku. Ta s ním chce udělat rozhovor, který by mohl oživit jeho uvadající kariéru. V divadle však někdy zdání klame a...

U konce s dechem je vtipná, do několika jazyků přeložená komedie pro dva herce.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SETKÁNÍ NA JEDNOM NÁSTUPIŠTI (RENCONTRE SUR UN QUAI DE GARE)

Jean-Pierre Martinez

Francie

Překlad: Jaromír Janeček

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Fred: Roky jsem nestopoval. Asi už ani nevím, jak na to.

Alex: Stačí zvednout ruku a mávat, ne?

Fred: Pro vás možná, ale pro mě? Já kdybych se viděl, jak mávám u silnice, nejsem si jistý, zda bych si zastavil. Vy byste mi zastavila?

Alex: (podívá se na něho) Upřímně? Ne.

Fred: No tak vidíte. K čemu by to bylo? To budu radši čekat tady... s vámi.

Alex: Jak chcete.

Na prázdném nástupišti jedné malé vlakové zastávky čekají muž a žena, kteří se neznají, na vlak, jenž je má oba odvézt za lepší budoucnosti. Vlak v 8:30, kterým kdysi jezdívali jako malí do školy, byl ale zrušen. Další jede až za tři hodiny. To otevře jedinečnou příležitost k setkání, které by mohlo oběma zcela změnit život.

Hra nabízí zajímavou hereckou příležitost pro herce a herečku.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

OPRAVNA (KORJAAMO, 2018)

Mika Myllyaho

Finsko

Překlad: Otto Kauppinen

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži

Jallu dělal celý život automechanika a je na to setsakramentsky hrdý. Ola studoval vysokou školu a stal se ředitelem školy. Jsou to naprosto odlišní chlapi před důchodem pocházející z odlišných společenských tříd, kteří by si za běžné situace neměli co říci. Jenomže jsou také kamarádi z dětství se společnou zálibou... zálibou v motorizovaných vozidlech, ať už mají dvě nebo čtyři kola.

Náhoda svede oba muže po letech dohromady a Jallu, který vlastní autoopravnu na malém městě, zaměstná Olu, který musel svoji práci přerušit. Jalluho firma na tom není finančně dobře, a proto chlapi vezmou zavděk radou jeho ženy začít točit na Youtube seriál o opravách aut a motorek. Nápad, který se ze začátku zdá skvělý, protože přivádí do opravy mnoho nových zákazníků, však postupně odhaluje odlišné myšlenkové světy obou postav. Jallu přichází na to, že v současném světě nejde jen o auta a o ženské, a musí se vyrovnat s traumatem ze svého sociálního postavení i svoji xenofobií. Ola zjišťuje, že informační technologie, kterým tak věřil, můžou kromě sblížení lidí způsobit také rozpad přátelství...

Text je první z nové série Myllyahových komedií o „hrdinech všedního dne“, na kterou navazuje *Kadeřnictví* (Kampaamo, 2021). *Opravna* ukazuje velmi lidským, občas až tragikomickým způsobem hledání západních mužů, kteří vyrůstali ve zdánlivě jednodušší době, své pozice ve světě. Motiv motorizovaného dopravního prostředku jako symbol ega muže je skrz prostředí opravy, kde tato ega můžeme vidět rozbitá

a rozmontovaná, dekonstruována a ukázán ve svojí nefunkčnosti. Lidská srdce totiž nefungují tak předvídatelně, jako motory, a nelze je jednoduše opravit.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ZÁPLATA

Zyta Rudzka

Polsko

Překlad: Jiří Vobecký

Obsazení: 4 muži, 5 žen

Děj hry nás zavádí do Varšavy v roce 1968. Zatímco v Československu probíhá Pražské jaro, předseda Polské sjednocené dělnické strany Wladyslaw Gomulka nařizuje emigraci všech Židů do Izraele. Je to reakce na arabsko-izraelskou válku v roce 1967. Polští Židé si mohou vzít s sebou jenom lehká zavazadla a ostatní věci mají nechat doma, což nápadně připomíná holocaust. Židovská rodina a jejich přátelé proto zažívají všechno cenné, co mají, do svých šatů, v nichž smějí odejít. Zyta Rudzka odhaluje málo známé stránky polské historie.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KEJKLÍŘ Z LUBLINU

Isaac Bashevis Singer, Jana Pithartová

USA

Překlad: Lucie Lucká

Žánr: činohra (dramatizace)

Obsazení: 8 mužů, 6 žen

Dramatizace světoznámého románu o muži, jemuž je jeho vlastní život malý, ale dokáže pronikat zamčenými dveřmi dál a dál, za hranice reálného lidského osudu...

Jaša Mazur je kejkliř povoláním i povahou. Hravě chodí po provaze, ale chtěl by létat. Má mnoho žen, ale chtěl by všechny. V každém z jeho domovů je mu těsno, ale žádný z nich nechce opustit. Nevěří v Boha, který je pro něho moc přísný a příliš abstraktní, ale poznatelná jsoucnost Boží mu citelně schází. Když na ni ještě citelněji narazí – nebo to alespoň tak vnímá – rozhodne se žít opačně extrémním způsobem. Zatímco většina jeho žen žije pořád stejně, jako by říkaly, že život je v zásadě možný.

Kejkliř z Lublinu je vášnivé drama o hnacích silách života. O ošidnosti mezí, v nichž se pohybuje osobní svoboda. O tom, že naši cestu určuje jen naše volba. O nádheře snů, neodolatelnosti dravé touhy, neodčinitelnosti ublížení, neoblomnosti svědomí a síle odpuštění...

První uvedení se uskutečnilo ve Východočeském divadle v Pardubicích (premiéra 21. února 2015).

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MÁ ŽENA SE JMENUJE MAURICE (MA FEMME S'APPELLE MAURICE)

Raffy Shart

Francie

Překlad: Alexander Jerie

Žánr: komedie

Obsazení: 4 muži, 3 ženy

Catherine: Paní Audefeyová, váš manžel je vám se mnou nevěrný. Mrzí mě, že vám způsobuju bolest, ale já tenhle život už nemůžu snášet dál... (Zhroutí se v slzách na pohovku) Říkala jsem si, že se změní, že všechno se časem vyřeší, ale naopak, čas letí a ze mě je klasická rezignující milenka. Taková, co může milovat jen od pěti do sedmi. Taková, co s tím, koho miluje, nemůže být celou noc...taková, co na ni v roce vyjdou jeden dva víkendy...taková, co nenávidí váš parfém na jeho šatech.

Georges rozhodně není ideální manžel. Bezostyšně parazituje na své ženě Marion, která pochází z bohaté rodiny, a střídá jednu milenkou za druhou. Jeho pohodlí ale má být brzy narušeno. Catherine, jedna z milenek, už má dost jeho nekonečných slibů, že se rozvede, a je odhodlaná říct Marion o jejich vztahu. Georges je zoufalý. Vtom se do bytu pozve Maurice, dobrovolník z charitativní organizace, který přišel požádat o oblečení pro potřebné. Maurice si všimne, že Georges není ve své kůži a snaží se zjistit, co se děje. Georges o pomoc neznámého dobrovolníka nestojí až do chvíle, kdy ho napadne, že by se Maurice mohl převléknout za jeho ženu a setkat se s Catherine. Catherine by si vylila srdce a Georgesův život by zůstal nedotčen. Dobrosrdečný Maurice nakonec kývne a „stane“ se Georgesovou manželkou. Setkání s Catherine neprobíhá úplně nejlépe, ale když se v bytě objeví postarší pár, který má zájem o jeho koupí,

a nakonec i zlomený Catherinin manžel, chaos naroste do obřích rozměrů. O komické situaci není nouze. Jak se z toho všeho Georges dostane? A co „jeho žena“ Maurice?

Hra byla již přeložena do padesáti jazyků a těší se divácké oblíbenosti po celém světě.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

POČÁTEK SVĚTA (L'ORIGINE DU MONDE, 2013)

Sébastien Thiéry

Francie

Překlad: Petr Christov

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Jednoho dne si Jean-Louis všimne, že se mu zastavilo srdce. Může mluvit, může chodit, pouze nemá žádný puls. Je stále naživu? Nebo je mrtvý? Nebohého muže se začne zmocňovat panika, ale jeho srdce to neprobudí. Nakonec se spolu s pomocí manželky a nejlepšího kamaráda veterináře pokusí nalézt původ této záhady. Jean-Louis se bude muset postavit hned několika tabu... Ve chvíli, kdy do řešení už tak bizarního problému vstoupí guru a okultní síly, je jisté, že o absurdní situaci nebude nouze...

Filmová adaptace hry vstoupila do francouzských kin na podzim 2021.

Připravujeme český překlad.

ČAJ V RICHMONDU

Esther Vilar

Argentina

Překlad: Vladimír Tomeš

Žánr: činohra

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Dekorace: ložnice královny Alžběty

si nechce nechat vzít. Aby nevypuknul skandál, rozhoduje se obětavý Bedřich Engels vzít otcovství na sebe.

Hra měla premiéru v Divadle Juliusze Słowackiego v Krakově 25. listopadu 2014. Zabývá se neznámými fakty z životopisu autorů Komunistického manifestu.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Sedmdesátiletá královna Alžběta si v tušení blížící se smrti pozve společnost, která se má stát svědkem jejích posledních chvil. Mezi sezvanými hosty je arcibiskup, následník trůnu a dvorní dáma, která královnou přemlouvá, aby povolila ženám hrát divadlo. Osou společnosti je pak Shakespeare, kterého královna žádá, aby napsal hru o posledních okamžicích jejího života. Přitom vyvolá řadu konfliktů, protože se chová nekonvenčně a sama básníkovi pro drama nabízí situace i vlastní promluvy.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

POČETÍ BEDŘICHA DEMUTHA

Maciej Wojtyzsko

Polsko

Překlad: Jiří Vobecký

Žánr: činohra

Obsazení: 3 muži, 2 ženy a děti

Hra nás přivádí do Londýna roku 1850. Karel Marx právě pracuje na svém stěžejním díle zvaném Kapitál. Se svou ženou a dětmi se ovšem ocitá v existenční nouzi, z níž mu nenápadným způsobem pomáhá jeho přítel Bedřich Engels. Také těhotná Marxova žena se snaží pomoci, a proto odjíždí za příbuznými do Nizozemí. Karel Marx tak osamí s dětmi i se služkou. V důsledku intimního sblížení s Marxem služka otěhotní a dítě

NABÍZÍME NEPŘELOŽENÉ zahraniční hry

PROBUZENÍ JARA! (LIVE FAST – DIE YOUNG) (FRÜHLINGS ERWACHEN! (LIVE FAST – DIE YOUNG), 2007)

Nuran David Calis, Frank Wedekind

Německo

Žánr: činohra (hra pro mládež)

Obsazení: 6 mužů, 4 ženy

Melchiorovi, Moritzovi, Wendle a dalším je mezi čtrnácti a šestnácti lety. Jejich každodenní život určují rodiče a škola. Skutečný život začíná v pátek večer. Scházejí se u fontány a užívají si víkendovou svobodu. Melchior je premiant, jeho rodiče mu důvěřují a dávají mu svobodu, kterou využívá, aby studoval taje lásky. Na rozdíl od něj je jeho nejlepší kamarád Moritz pod velkým tlakem. Učí se do vyčerpání, aby nepropadl a nezklamal svého přísného otce. Všechno ho děsí, dívky ho matou a obává se budoucnosti. Melchior strachům svého kamaráda nerozumí, užívá si mládí – schází se s Wendlou a ze zvědavosti se s ní vyspí. Poté se všechno změní. Wendla otěhotní a je v šoku stejně jako Melchior. Moritz nezvládne zkoušky. Jeho zoufalství a pocit osamění ho dožene až k sebevraždě. Melchior uteče – od

Wendly, od zodpovědnosti i truchlení po kamarádovi. Rozhodne se udělat první krok do života, kde bude jen sám za sebe...

„Chci vyprávět příběhy, které se dotýkají lidí, chci se dostat k jejich pocitům,“ vyjádřil se Nuran David Calis ke své práci. Ve vlastním svěžím a dojemném zpracování takzvané „dětské tragédie“ se orientuje na životní skutečnost dnešních mladých – na jejich touhy a těžkosti, strachy a přání, jejich jazyk a hudbu.

Hra měla úspěšnou premiéru v Schauspiel Hannover a v roce 2007 se představila na Pražském festivalu německého jazyka na jevišti Národního divadla.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

THE HUNT (2019)

David Farr

Velká Británie

Žánr: činohra

Obsazení: 11 mužů (variabilní), 3 ženy

Slavný film Hon s Madsem Mikkelsenem na jevištní scéně. Příběh rozehrává mrazivou zápletku o muži nespravedlivě obviněném ze sexuálního zneužívání dětí. Jakkoli divák ví, že je učitel Lucas nevinný, a dokonce právně zproštěn obvinění, nejbližší se na „pachatele“ od té doby dívají jinak. Tradiční dánský hon na vysokou se tak realizuje i mezi lidskými účastníky. A nikdy nelze říci, kdy přesně skončí...

David Farr je českému divákovi známý již díky komedii *Brýle Eltona Johna*, kterou uvedlo Švandovo divadlo roku 2005. Dramatizace původního scénáře Tobiasa Lindholma a Thomase Vinterberga (režisér locdownového filmu *Chlast*) nám v závěru ukáže, jak bryskně nakonec Lucas vyhodnocuje rodinné poměry ostatních a jaký vhléd do nich má, navzdory tomu, že sám působí jako viník. S ohledem na téma je třeba počítat s jednou významnou dětskou rolí.

Text v originálu v elektronické podobě k dispozici v Dilia.

SCARY BIKERS (2019)

John Godber

Velká Británie

Žánr: komedie

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Hrbolatá jízda životem, Evropou i brexitem v komedii *Scary Bikers*.

Nesourodý britský pár se rozhodl na dvoukole vyjet za krásami Evropy zrovna ve chvíli, kdy se v jejich zemi rozhoduje o brexitu. Don, bývalý horník a nyní vrátný v nemocnici, truchlí nad smrtí své manželky. Carol, ovdovělou učitelku a rádobu umělkyni, pronásleduje smrt jejího manžela. Ti dva se náhodně setkají na hřbitově a zjistí, že mají stejnou vášeň pro cyklistiku. Na nic nečekají a vyrazí vlakem do Florencie na cyklovýlet. Je červen 2016, ve Velké Británii zrovna probíhá referendum o brexitu, a oni si až uprostřed svého cyklobrodružství uvědomí, že jsou na opačných stranách ve sporu o Evropu... Ironií je, že hádavý pár je na sobě navzájem závislý, protože projíždí Evropou na dvoukole.

Veselá komedie nabízí krom pohledu na lidský život, lidskou osamělost a ideály i pokus o vysvětlení, proč se tolik Britů rozhodlo pro odchod z EU.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NOURA (2018)

Heather Raffo

USA

Žánr: činohra

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Nora od Ibsena, kdyby se narodila coby irácká křesťanka a po osmi letech pobytu v USA konečně získala občanství. Moderní Noura má stabilní rodinu a chystá velkolepou štedrovečerní večeři pro rodinného přítele

a osiřelou iráckou dívčinu, kterou se rozhodla vzít pod křídla. Jak však pro ni děvče ztělesňuje vše z její minulosti, při častých kuřáckých pauzách sledujeme její vlastní ohlednutí se za životem v docela jiné kultuře a válkou zmítané zemi. Po letech se také konfrontuje s pohledy svého manžela na tytéž události. A jak hra posléze odhalí, její schovanka není tím, kým se zdá být.

Dramatička Heather Raffo, sama autorka druhé generace syrských přistěhovalců, nechává zaznívat možná i vlastní hlas v poznámkách orodném jazyce nebo Nouřiném nošení zbraně v kabelce. Citlivě pozoruje silnou lásku i ulpělou bolest.

Text v originálu v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

REDEMPTION

Murray Schisgal

USA

Žánr: komedie

Obsazení: 6 mužů, 1 žena

Americký scenárista a dramatik je českému publiku známý jako autor scénáře k proslulé *Tootsie* i jako autor často hrané *Lásky*. Jeho hra *Redemption* (*Vykoupení*) dovedně osciluje na hraně melodramatu, love story a černé komedie.

Její hlavní hrdina, ušláplý knižní redaktor Chuck, neprožívá právě nejlepší období. Snoubenka Natalie se s ním rozešla kvůli svému bratranci, jeho psychoanalytik náhle zemřel, aniž stihl Chucka řádně zanalyzovat, šéf (a snoubenčin strýc) ho chce vyhodit ze zaměstnání. Dá ale Chuckovi ještě poslední šanci dokázat, že za něco stojí – ve vězení totiž sedí jistý Jimmy, geniální spisovatel, ale také odsouzený násilník. Chuck se bude muset nechat zavřít, dostat se k Jimmymu do cely a přesvědčit ho, aby poskytl práva na svůj nedokončený román právě strýcovu nakladatelství. Chuck přijímá – a zjistí, že vše je mnohem komplikovanější, Jimmy má tvůrčí blok, protože se s ním rozešel jeho milenec a inspirace, Goldie. Chuck musí zaujmout Goldieho roli – a postupně se coby lektor tvůrčího

32 HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

psaní ve vězení etabluje, najde ztracené sebevědomí a stane se tím správným mužem, kterého může Natalie milovat.

Murray Schisgal si ve *Vykoupení* zábavně a dovedně pohrává s hollywoodskými klišé typu ňoumovitý intelektuál a rozmarná žena, nalezení sebe sama za mřížemi, přerod chlapce v muže či trestanci se zlatým srdcem.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

POSH (2010)

Laura Wade

Velká Británie

Žánr: činohra

Obsazení: 12 mužů, 2 ženy

Hra britské autorky Laury Wade je kousavou a nepřijemnou kritikou vyšší společnosti, kterou vůbec nezajímá osud těch, kteří neměli v životě to štěstí dobře se narodit.

V jedné z mnoha dřevěných místností v Oxfordu se setkává deset mladíků. Členové elitní společnosti plánují divokou noc plnou dekadence a dobrého drahého vína. Co však začíná jako mladická rebelie s komickými situacemi, se postupně proměňuje v tragédii. Čím více alkoholu proudí v krvi mladých elitářů, tím ostřejší jsou jejich slova. Wade nám tak odhaluje svět bohatých a mocných, kterým jsou chudí lidé jenom na obtíž, a o kterých si myslí, že by jim pomohla jenom smrt. Vítejte Vás v Klubu rebelů, kde přežije jenom ten nejsilnější.

Hra se úspěšně hrála v Royal Court Theatre v Londýně.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

@ Premiéry a užití děl

1. 10. 2021
Severočeské divadlo
Ústí nad Labem
Emmerich Kálmán:
**ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA
(DIE CZARDASFÜRSTIN)**
opereta

9. 10. 2021
Národní divadlo Brno
Benjamin Britten:
PETER GRIMES
opera

14. 10. 2021
Národní divadlo Praha
**FORSYTHE / CLUG /
MCGREGORL**
2) Handman
3) Eden|Eden
balet

17. 10. 2021
Slezské divadlo Opava
Jule Styne:
FUNNY GIRL
muzikál

21. 10. 2021
Národní divadlo
moravskoslezské
Jaroslav Kříčka:
**BÍLÝ PÁN ANEB TĚŽKO SE
DNES DUCHŮM STRAŠÍ
(SPUK IM SCHLOSS)**
hudební komedie

29. 10. 2021
Severočeské divadlo
Ústí nad Labem
BALETNÍ TRIPTYCH
1) Antonín Vivaldi: Le quattro
stagioni
2) Claude Debussy: Faunovo
odpoledne
3) Maurice Ravel: Bolero
balet

5. 11. 2021
Národní divadlo Brno
Bohuslav Martinů
ŘECKÉ PAŠIJE
opera

19. 11. 2021
Severočeské divadlo
Ústí nad Labem
Richard Wagner
TRISTAN A ISOLDA
opera

20. 11. 2021
Slovácké divadlo
Uherské Hradiště
Vlastimil Hála, Jan Rychlík:
LIMONÁDOVÝ JOE
muzikál

20. 11. 2021
JAMU
Benjamin Britten:
ALBERT HERRING
komediální opera

9. 12. 2021
Divadlo Antonína Dvořáka
Příbram
Vlastimil Hála, Jan Rychlík:
LIMONÁDOVÝ JOE
muzikál

BÍLÝ PÁN ANEB TĚŽKO SE DNES DUCHŮM STRAŠÍ

Jaroslav Křička napsal operu *Bílý pán aneb Těžko se dnes duchům straší* (Spuk im Schloss) na libreto Jana Löwenbacha – Budína. V roce 1929 měla premiéru v Brně. Verze uváděná nyní v Ostravě je v úpravě spisovatele Maxe Broda, kterou vytvořil původně pro německá divadla (úprava z roku 1931). Tato hudební komedie dokládá velkou popularitu povídky *Strašidlo cantervillské* Oscara Wildea z jehož motivu vychází. Wilde postavil proti sobě životní styl moderních Američanů a odcházející zvyky „šťastného anglického domova“, jak jej reprezentuje starobylý zámek, který americký vyslanec koupí i s odvěkým strašidlem. Bílý pán se do Ostravy vrátil po více než 80 letech v režii Ondřeje Havelky v hudebním nastudování Davida Švece.

FORSYTHE / CLUG / MCGREGOR

Tři velká jména soudobého baletu, známá pro svou progresivitu a osobitý přístup k taneční technice, pohybu a jeho estetice se představila v jedinečném společném večeru Baletu Národního divadla v Praze. Triptych Forsythe / Clug / McGregor přinesl v jednom večeru směs tří jedinečných pohledů a uměleckých názorů, které kladou mimořádně vysoké fyzické nároky na své interprety a diváka neustále konfrontují s nutností přehodnocovat očekávané taneční normy. Bude-li tanec přinášet vždy jen očekávané, ustrne, ztratí svůj lesk a atraktivitu a upadne v zapomnění. První a druhá premiéra se uskutečnila 14. a 15. října v budově Státní opery.

ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA

Jeden z největších operetních hitů Čardášová princezna Emmericha Kálmána se vrátil na jeviště ústeckého divadla. S roztačenými čísly „Vy, líbezná děvčátka, s tvářmi anděla“ nebo „To všechno láska, bláznivá láska“

34 HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

patří mezi nesmrtelné. Čardášová princezna zaznamenala ohromný světový úspěch. Stala se rodnou sestrou Lehárový Veselé vdovy, druhou nejhranější operetou v historii tohoto žánru, pravým bestsellerem i vděčným námětem pro film. Představovala vrchol Kálmánovy tvorby, protože v ní – jak to vyjádřil jeden kritik – spojil skladatel krásu maďarského folklóru s elegancí salónního valčíku. Byl prostě svůj. Všechno, co vytvořil později, zůstalo již ve stínu slavné „Čardášky“. Českou verzi nastudoval a diriguje Miloš Formáček, druhým dirigentem je Milan Kaňák.

PETER GRIMES

Peter Grimes patří k 10–15 operám, které patří k těm nejlépe napsaným, od baroka po současnost včetně Mozarta, Rossiniho, Verdiho a všech dalších. Příběh, který je lidsky univerzální, a Brittenova hudba má stejnou sílu jako nejlepší Mozart nebo nejlepší Verdi. Má velice silný emotivní náboj bez nánosu sentimentality. Ne nadarmo bývá anglický skladatel Benjamin Britten nazýván klasikem 20. století. Inspirací pro jeho osobity průzračný hudební styl mu byla nejen anglická lidová hudba, ale i italská opera a díla barokních mistrů. Příroda a její živly byly vždy inspirací umění, Janáček miloval lesy a Benjamin Britten moře, jež mu bylo nablízku po celý život. Ve chvílích stesku po domově našel inspiraci v básni o lidech a moři, které ve své velkolepé kráse dává i nemilosrdně bere, a napsal Petera Grimese, příběh rybáře marně hledajícího své místo ve společnosti. Britten během pobytu v USA roku 1941 narazil na článek o anglickém spisovateli z konce 18. století Georgi Crabbovi a text ústí řeky, kde se krajina stává melancholickou a plochou, plná bláta, usolených lidí a křiku ptáků z mokřadu... v něm vyvolal přání zjistit o díle básníka pocházejícího ze Suffolku stejně jako on něco více. V Los Angeles se mu podařilo koupit Crabbovy sebrané básně a volba padla na The Borough o rybáři Peteru Grimesovi, jehož krutost způsobí postupně smrt jeho tří učedníků. Crabboho báseň vznikla v roce 1810 a její autor dobře znal těžký život i nemilosrdné společenství lidí rybářského městečka. Jeho Grimes je vrah a morální zrůda, ale Britten

spolu s tenoristou Peterem Pearsem a libretistou Montaguem Slaterem posunuli charakter hlavní postavy a vyznění příběhu k sociálnímu dramatu. Peter Grimes se tak stal Brittenovou první operou o vyděděncích, lidech stojících mimo společnost a marně toužících v ní najít svůj kousek štěstí. Režie se ujal David Radok, hudebního nastudování Marko Ivanović. Premiéra v brněnském Národním divadle se uskutečnila 9. října.

ŘECKÉ PAŠIJE

Po úspěšné premiéře Petera Grimese byla 5. listopadu v Janáčkově divadle uvedena velká sborová opera Řecké pašije Bohuslava Martinů. Premiéra byla několikrát přesouvána kvůli covidové pandemii. Skladatel, který sám zažil osud uprchlíka, vytvořil na základě románu Kristus znovu ukřižovaný řeckého spisovatele Nikose Kazantzakise dílo velkého humanistického poselství i síle víry. Sám říkal, že nemá touhu napravovat svět, přesto jsou témata dotýkající se té nejniternější podstaty lidství a víry neodmyslitelnou součástí jeho díla. Práci na opeře věnoval Bohuslav Martinů několik let, sám se ujal těžkého úkolu zredukovat více než 400 stránkový román na libreto. Výslednou verzi, která měla zaznít v neuskutečněné londýnské premiéře, nakonec ještě přepracoval. Řecké pašije nabízí inscenátorům na výběr dvě plnohodnotné podoby díla. Pro brněnské uvedení byla zvolena tzv. curyšská verze dokončená v roce 1959 s originálním anglickým libretem. Hudební nastudování je dílem Roberta Kružíka, režie se ujal šéf opery Jiří Heřman.

PROSERPINA

Osud Proserpiny neboli Persefony, jak se jí říká v řecké verzi, fascinoval a inspiroval výtvarné umělce i básníky. Zoufalství ženy, která byla unesena a odsouzena vystoupit z podsvětí na světlo jen jednou za rok, inspirovalo Johanna Wolfganga von Goetha k napsání monologu. Významný současný skladatel Wolfgang Rihm se tohoto materiálu chopil a vytvořil

komorní operu, která měla premiéru na festivalu ve Schwetzigenu v roce 2009. Rihmovu partituru charakterizuje úžasné propracovaná a zároveň přístupná hudba, která zároveň rozumí, jak zvukově interpelovat agónie Proserpiny duše. Působivá je hudební charakteristika, kdy je Proserpina ve stavu střídání dětské naivity, zběsilosti až líbeznosti. Rakouská premiéra se uskutečnila 29. října ve vídeňském Theater Akzent.

NOS

Dimitrij Šostakovič svou první operu *Nos* složil krátce po uvedení Křenkovy opery *Johnny spielt auf* a téměř současně s Weillovou operou *Threepenny Opera*. Šostakovič, inspirovaný Gogolovým sardonicky absurdním, společensky kritickým příběhem, zkomponoval temperamentní, odlehčenou hudbu v 16 krátkých, po sobě jdoucích scénách. Přesto se všechny jeho různé styly – cirkusová hudba, galop, polka, ruská ortodoxní melodie, lidové melodie (v orchestru jsou čtyři balalajky) – staly materiálem pro ničivou kritiku ruské společnosti, stále hierarchické a posedlé autoritářstvím i po 70 letech od Gogolovy smrti. Švýcarská premiéra se uskutečnila v Theatre Basel 27. listopadu.

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

KAREL ŠIKTANC (10. 7. 1928–26. 12. 2021)

Autor pohádek, překladatel, ale především jeden z nejvýznamnějších básníků 20. a potažmo též 21. století. Pracoval jako redaktor deníku *Mladá fronta* a časopisů *Květen* a *Orientace*. V období normalizace byl za svoje protitotalitní postoje vyslýchán a zbaven možnosti oficiálně publikovat, publikoval tedy v samizdatu. Po revoluci byl prezidentem Václavem Havlem vyzván, aby se postavil do čela nově vzniklé Obce spisovatelů, později působil v její radě.

Literárně debutoval v r. 1949 v deníku *Práce*. Patřil do okruhu spisovatelů tzv. poezie všedního dne. Vedle veršů byl autorem řady rozhlasových i televizních her a pohádek. Za sbírku *Srdce svého nejez* v roce 1989 obdržel Cenu Jaroslava Seiferta, o deset let později získal Státní cenu za literaturu (za sbírku *Šarlat*) a se sbírkou *Tři nadání* (spolu s O. Králem) vyhrál v anketě Lidových novin o nejlepší knihu roku. Jeho sbírka *Zimoviště* vyhrála v r. 2004 v kategorii Poezie v Magnesii Liteře.

STANISLAV RUDOLF (16. 2. 1932–8. 1. 2022)

Český prozaik, scénárista a autor knih pro děti a mládež. Od 70. let spolupracoval s Čs. televizí a Čs. filmem. Je autorem scénářů televizních her a filmů pro mládež, v tomto žánru se také proslavil v literatuře. Literárně debutoval románem *Metráček aneb Nemožně tlustá holka*, podle nějž byl v r. 1971 natočen stejnojmenný film. V knihách pro dospívající (převážně dívky) se věnoval každodennímu životu mládeže a usiloval o harmonii mezi zábavnou a výchovnou funkcí. Od konce 70. let psal i romány pro dospělé, přesto se ale celoživotně věnoval tématu dětí a dospívajících i v glosách či fejetonech.

Rozhovor

ROZHOVOR S RADKEM STARÝM

A portrait of Radka Starým, a man with short dark hair and a beard, smiling warmly. He is wearing a dark, button-down shirt. His arms are crossed, and he is looking directly at the camera. The background is a soft, out-of-focus light color.

Radek Starý (*1992) už téměř deset let působí na internetu jako herní youtuber a streamer, v loňském roce ale debutoval také na literárním poli. V květnu 2021 vyšel první díl fantasy série *Arila* a koncem listopadu díl druhý. Zároveň připravuje sci-fi knihu a jak sám říká, v psaní se opravdu našel.

Aktuálně ti vychází už druhá knížka, Arila: Poslední hvězda, jak se cítíš? Je to v něčem jiné, než když ti na jaře vycházela ta první?

Je to jiné hlavně v tom, že když mi vycházela první knížka na jaře, spousta lidí do toho šla s tím, že nevěděla, co ode mě má čekat, takže ta zpětná vazba od nich, ať už pozitivní nebo negativní, mohla být v podstatě jakákoliv. Takže jsem s hrůzou očekával, co se bude dít. Teď u druhé knížky je to jiné, protože tu si koupí jen ti, kterým se líbil první díl. Takže lidé, kteří jsou s tou sérií spokojeni nebo jsou alespoň zvědaví, jak to bude pokračovat. Takže by jejich reakce obecně měly být pozitivnější. Ale problém je v tom, že teď si knihu kupují ti, kteří jsou neuvěřitelně zainteresovaní do příběhu, ti, kteří chtějí vědět, jak to pokračuje. Tady tedy vznikl úplně nový typ strachu – že je zklamání v tom, že se s jejich oblíbenými postavami nestane to, co oni chtěli, a naopak se stane něco úplně jiného. Vždycky je tu prostě důvod, proč jsem nervózní. A v tento moment navíc nepřišla ještě ani jedna recenze (*knihy vyšla oficiálně 22. 11. a rozhovor jsme spolu dělali 26. 11., pozn. aut.*) a já si samozřejmě říkám: „Ty jo, není to třeba proto, že si to nikdo nekoupil a nikoho to nezajímá?“. Vždycky to prostě bude nějak speciální.

Takhle by to samozřejmě fungovalo, pokud bys byl běžný začínající spisovatel. Ty máš ale přece jen za sebou poměrně velkou komunitu. Nemyslíš si, že to jsou lidi, kteří si tu knihu koupí v každém

případě jen proto, aby tě podpořili, bez ohledu na to, zda se jim první díl líbil?

To je určitě možné. Myslím si ale, že čím více vydám knížek, tím méně záleží na tom, že jsem tvůrce i na nějaké jiné platformě. Komunita mi hodně pomohla u jedničky, kde to rozhodně spousta z nich přesně takhle udělala – koupili si knížku a mnozí z nich si ji podle mého ani nepřečetli, jen mě zkrátka chtěli podpořit. U druhého dílu mi tohle ale nedává moc smysl, protože takoví lidé už si jednu knihu, aby mě podpořili, koupili. Je to každopádně vždycky o nervy, toho se nejspíš nezbavím, i když budu vydávat třeba dvacátou pátou knihu.

To chápu. Navíc to už bude nejspíš zase úplně jiná knížka o něčem jiném.

Přesně tak. Třeba teď moje třetí knížka bude sci-fi, to bude zase něco úplně jiného. Člověk by řekl, že s třetí knihou budu už trochu v komfortní zóně, co se psaní a vydávání knih týče, ale je to pro jinou cílovou skupinu, je to z jiného světa. Co když je ten svět úplně blbost? Ale já si to možná záměrně dělám trochu složitější a rád se pouštím do nových věcí, abych se něco nového naučil.

Po dvou knihách jsi změnil žánr. Jak náročné bylo se přeorientovat z fantasy na sci-fi? Protože tyto žánry fungují jinak, sci-fi by mělo být postavené na reálném fungování fyziky, zatímco ve fantasy máš volnější ruku. Co z toho se ti psalo lépe?

K magickému systému v Arile přistupuji tak, že je to tzv. hard magie, to znamená, že má jasně daná pravidla a zákonitosti. Není to ten styl magie, u kterého nikdy nevíš, co přesně se stane, co to udělá. Tím pádem, když jsem si na začátku jasně určil pravidla, to bylo velmi podobné jako psaní

38 LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

sci-fi, protože i v něm jsem sledoval pravidla. Jen jsem je nevymyslel já, ale někdo jiný. Čekal jsem, že v tomto směru to bude větší rozdíl, což nebyl. Největší rozdíl byl v tom, co sci-fi je, nebo co by sci-fi mělo být. Před psaním jsem si hodně zjišťoval, jaký je mezi těmito žánry největší rozdíl a co dělá ze sci-fi právě sci-fi, kde je dělící linie mezi sci-fi a fantasy. Proč je Eragon fantasy a Star Wars sci-fi? Zjistil jsem, že ta dělící linie je velmi tenká. Nakonec jsem, i díky vlivu Orwella nebo Asimova, zjistil, že ve sci-fi je vždy jedna skrytá hlavní postava, kterou je ten svět, ta společnost. Je to svým způsobem alegorie, komentář toho, jak společnost v té době může fungovat a jaké problémy řešit. A to je přesně to, co jsem chtěl do své sci-fi knížky přenést. A zároveň je to také to, co je velmi rozdílné. V Arile tento aspekt zcela chybí.

Bylo zahrnutí tohoto sociálního aspektu při psaní sci-fi obtížné?

Bylo obtížné zjistit co a bylo obtížné zjistit jak. Při přípravě této knihy jsem hodně vyhledával různé aktuální vědecké problémy o červích dírách, o zakřivení času, o gravitaci, o umělé inteligenci... Prostě o všem a bylo toho vážně hodně. Hledal jsem nějaký takový problém, abych ho mohl použít jako to „science“ a pak k tomu přidat vlastní fikci, ve které bych tenhle problém vyřešil. Obtížné bylo najít postavu, která zažije nějaký zajímavý příběh a zároveň bude reflektovat sociální problém i ten vědecký aspekt. Dohromady to bylo asi to nejtěžší, na co jsem při psaní sci-fi narazil. Myslím ale, že se to docela podařilo a vyústilo to v něco, s čím jsem velmi spokojený.

A jaké problémy jsi řešil při psaní fantasy, co bylo obtížné u něj?

U fantasy je největší problém a zároveň i ta nejvíc osvobozující věc to, že si můžu říct, že tam budou létající koně, což je věc, která se v tom světě klidně může stát. U sci-fi by se to absolutně vůbec nedalo obhájit. Při psaní sci-fi se musím pohybovat v jasně daných hranicích, které nemohu překročit. Pokud postava jede z bodu A do bodu B, nemůže to stihnout za 10 sekund, pokud to prostě není fyzikálně možné. Naproti tomu ve fantasy si mohu dělat, co chci, což by se mohlo zdát, že je to skvělé, ale ve skutečnosti musím uvažovat nad tím, co si můžu dovolit. Musím být zároveň svým vlastním kritikem a kontrolovat, zda nejsou v příběhu díry a všechno funguje. Pokud vytvořím létající koně, musím přemýšlet zároveň nad tím, čím se budou živit, jak se budou chovat, jak je lidé budou chytat a bránit jim, aby utíkali. Pokud by ti létající koně měli kolem sebe řetěz, budu muset uvažovat nad tím, jak by lidé potom zabránili, aby ti koně měli třeba atrofii svalů. Musím zkrátka dávat pozor na velké množství detailů.

Jak dlouho jsi měl v hlavě svět Aldolonu (svět, ve kterém se odehrává příběh Arily, pozn.aut.)? Víš, že příběh Arily asi tak dlouho ne, vzhledem k tomu, že v první verzi byla muž, ale zajímalo by mě, kdy tě napadl ten samotný svět. Měl jsi ho vymyšlený už dlouho nebo přišel až ve chvíli, kdy ses rozhodl napsat knížku?

To je zajímavé. Zrovna před nedávnem jsem si prohlížel svoje velmi staré texty, které jsem se pokoušel psát už třeba před sedmi lety, a našel jsem v nich velmi zvláštní paralely se světem Arily, o kterých jsem ani nevěděl, že tam jsou. Očividně jsem už zapomněl na své staré příběhy a z části jsem z nich čerpal, aniž bych to věděl. Ale tak z 90 % jsem ten

svět vymyslel až ve chvíli, když jsem to skutečně potřeboval, když jsem se už připravoval na psaní.

Takže tvůj postup byl takový, že ses nejprve rozhodl, že napíšeš knížku, a pak teprve jsi vymýšlel, co to bude konkrétně?

Přesně tak. Úplně nejdříve jsem vymýšlel magický systém a poselství, které jsem chtěl předat. U Arily to bylo například „neposlouchej ostatní, věř sám sobě“. Takle hlavní zpráva mi pak umožnila kolem vytvořit magický systém, který by mohl prozkoumat tu vnitřní pravdu, a pak jsem vymýšlel, jak tu knihu udělat zábavnou. Tím myslím to, jak tam funguje magie, jak se dělí na různé větve, třídy a tak podobně. Teprve poté jsem vymýšlel všechno ostatní. Vlastně jsem začínal od konce, jako první jsem měl připravenou finální scénu prvního dílu a dá se říct, že i dílu druhého, ačkoliv ten vychází až teď. Měl jsem dva hlavní body příběhu, poselství a finále, ke kterým jsem se potřeboval dostat a ten příběh mezi nimi jsem tedy skládal zpětně tak, aby ta cesta byla co nejpříjemnější pro čtenáře.

A kdy tě poprvé napadlo, že bys vážně mohl něco napsat, že bys chtěl něco napsat a že bys zároveň měl i potenciálně možnost to někde vydat?

Je to takové klišé, ale vážně od útlého dětství. Vždycky jsem chtěl. Reálně jsem to začal řešit na konci roku 2015, kdy jsem napsal první takový pokročilejší text. Od té doby jsem psal povídky a tak. To probíhalo ve vlnách, kdy jsem přestával z různých důvodů a znovu začínal psát. Byly to různé příběhy, a co je zajímavé, ta hlavní zpráva byla pokaždé jiná. Třeba v jednom textu, který jsem psal asi před třemi lety, byla hlavní hrdinka také žena a poselstvím toho příběhu bylo, že někdy je třeba udělat něco zlého, abys dosáhla vyšší pravdy. Přitom v Arile je tahle myšlenka úplně naopak,

přijde mi fakt zajímavé, jak se to nakonec vyvinulo. Vlastně pak šlo hlavně o to, jít proti zdi a nepřestat, první verze {Arily byly otřesné.

Ty se už spoustu let pohybuješ na internetu jako content creator v gamingu. Ovlivnilo tě nějak samotné hraní při psaní? Když vycházela Arila: Stříbrné město, viděla jsem část videa, ve kterém marketingová manažerka Albatros Media představovala vycházející knihy a zrovna u Arily zmínila, že se při čtení neubráníla myšlence, že by to skutečně skvěle fungovalo jako PC hra. To vzniklo samovolně nebo jsi záměrně vycházel ze své znalosti herních postupů?

Ano, je to tak, hry byly pro mě obrovskou inspirací. Ani ne tak, že bych z nich přebíral svět, jeho fungování nebo dokonce postavy, ale spíše v tom smyslu game designu. Dobře napsaná kniha a dobře vymyšlená hra mají podle mého hrozně moc společného v rámci toho, jakým způsobem kladou před hráče respektive čtenáře nový obsah. V RPG hře začíná hráč s tyčkou v ruce a jde zabít deset králíků a na konci porazí finálního nepřítele mocným mečem. U knížky je to stejné. Čtenář nesmí být přehlčený, nemůžeš mu okamžitě naservírovat veškeré informace o světě i o postavách, protože by toho bylo moc. Ty ho musíš vzít za ruku a provést ho tím příběhem, jako kdyby hrál hru. Pěkně jedna úroveň za druhou, protože když mu jich dáš moc najednou, začne se rychle nudit. Takže v tomhle ohledu jsem si rozhodně vzal hodně z her.

40 LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

Přijde ti, že mají něco společného světy her a světy knihy? Myslím tím především aspekt komunity, zda vnímáš herní komunitu odlišnou od té knižní.

Je to pro mě opravdu úplně jiný svět. Vzal jsem si z herního světa to, co znám a pokusil jsem se to přenést do toho knižního. Ke knihám vychází i tzv. merch box, což je prostě krabička s předměty, které souvisí s příběhem knihy. Funguje to podobně jako sběratelská edice u her, což je naprosto běžná věc, ale u knih to prostě tak běžné není. Z reakcí lidí, kteří se věnují knihám, vím, že byli vesměs opravdu překvapení, že tohle od knih neznají, nebo alespoň ne na českém trhu. Nebo další příklad -- brzy snad budeme slavít u prvního dílu Arily bestseller (10 tisíc prodaných kusů, pozn. aut.), takže už jsem se bavil se svým nakladatelem, že bychom u té příležitosti udělali nějakou deluxe edici, když použiji opět herní terminologii, takže takové vylepšené vydání. Beru si spoustu věcí, které jsou v herním světě naprosto běžné, a přenáším je do toho knižního, kde jsou ale originální a neotřelé. Připadám si trochu hloupě, protože jsou to vesměs skutečně neoriginální nápady, ale lidé z knižního světa to neznají a považují mě za inovátora.

A jak ses jinak cítil, když jsi vstoupil do knižní komunity? Pokud tedy vynecháme tento pocit podvodníka. Jak ses třeba cítil, když jsi tu knižní komunitu poprvé poznal na živo, když jsi byl v říjnu hostem na HumbookFestu? Tam jsi měl své fanoušky, ale zároveň tam byli i lidé, kteří o tobě neslyšeli a hrám se vůbec nevěnují.

Tak v tomto směru to vlastně nebylo vůbec odlišné od jiných živých akcí, kterých jsem se v minulosti účastnil. Jediný rozdíl byl v tom, že jsem tam neprezentoval sám sebe, ale něco, co jsem vytvořil. Lidé ale byli stejní, byli stejně nadšení a bylo to fajn. Ale co se týče samotného vstupu na knižní trh, to bylo zajímavé, protože jsem se cítil jako absolutní vyvrhel a asi se tak na mě spousta lidí tak i dívala. Když totiž youtuber napíše knížku, je

to často průšvih. Existuje samozřejmě spousta knih od youtuberů, které jsou skvělé, ale často je to prostě jen něco narychlo splácané dohromady za účelem krátkodobého zisku a pak se na tu knihu zase rychle zapomene. Já jsem měl opačný cíl a chtěl jsem, aby Arila byla na trhu a čtená dlouho. A musím říct, že se na mě i zpočátku koukalo mnoho lidí nedůvěřivě, když jsem jim řekl, že jsem napsal knížku. Je skvělé sledovat, jak se to postupně měnilo, jak tomu postupně víc a víc lidí dávalo šanci. Rozhodně netrdím, že je Arila dokonalá kniha, ale myslím, že ti lidé vidí, že to dělám s láskou a nadšením. Poznal jsem spoustu nových lidí, ať už těch, kteří se knihám věnují na instagramu, nebo i dalších, kteří mi píšou, a všichni jsou přátelští a skvělí a já si to užívám. Nevím, jestli je to tím, že mi lidé, kteří mě nesnášejí, nepíšou, zatím je ale můj zážitek z knižní komunity velmi pozitivní. Knihu jsem sice napsal sám, ale udělat z ní něco víc je práce nás všech.

Je pravda, že jsi asi první youtuber, který na knižní scénu vstoupil skutečně s čistou fikcí. Myslím, že doposud fikci publikoval jen Kovy a to až poté, co vydal svoji autobiografii. Myslíš tedy, že zatímco komunita, která tě podpoří a knihu si koupí, je tvojí výhodou, velkou nevýhodou jsou předsudky lidí, kteří tě neznají?

Já jsem se naprosto záměrně vydal tou cestou fikce. Do dneška za mnou chodí lidi s tím, že vědí, že jsem vydal knihu, ale mysleli, že to je můj životopis. A taky je pravda, že když jsem poprvé psal do nakladatelství, že chci napsat a vydat knihu, byli nadšení. A když jsem dodal, že to bude fantasy, upozornili mě, že ale v tom případě ta kniha bude muset být dobrá, jinak to nevydají. Zázemí youtube je na jednu stranu strašně fajn, ale na druhou stranu se kvůli tomu na mě spousta lidí dívá skrz prsty. Ale já se jim nedivím, já bych se tak taky koukal. Sám se na mnoho knih dívám povrchně, a když vidím, že je to od youtubera, automaticky předpokládám, že to nebude dobré. Myslím ale, že s každou knihou tohle slábne. Postupně ukazuju, že ty knihy jsou fajn.

Na závěr mi ještě řekni, co chystáš do budoucna?

Aktuálně se soustředím na to, abych dobře dokázal předat zprávu, že to, že píšu rychle, nemusí znamenat, že píšu špatně. Lidé se na to dívají nedůvěřivě, ale já prostě opravdu hodně makám a věnuji se tomu každý den několik hodin. Jinak ale bude pokračovat série Arily, která je aktuálně naplánovaná na pět dílů, což se ale ještě může trochu změnit. Sci-fi by mělo vyjít také jako série, tentokrát třídílná. Rád bych publikoval dvě knihy ročně – na jaře sci-fi a na podzim další díl Arily. Taky si už delší dobou pohrávám s myšlenkou na isekai, nevím, jestli existuje český ekvivalent. Jde o to, že hlavní hrdina je ze skutečného světa, ale může cestovat třeba do digitálního světa a v něm nějak fungovat. Láká mě právě to propojení fiktivního světa s reálným. Myslím, že by mi to mohlo hodně pomoci zlepšit své psací schopnosti, protože bych musel vycházet z realit. Pro mě není problém věci vymýšlet, problém je realizovat a ukočírovat je, abych rychle mohl zase vymýšlet a psát další.

Tak ti přeju, aby se ti podařilo lidem vysvětlit, že píšeš rychle, protože máš možnost se tomu skutečně denně věnovat. Když je něco napsané rychle, nemusí to být nutně špatné, jde o to, kolik času tomu psaní reálně věnuješ.

Přesně tak. Ale uvidíme, až přijdou recenze na druhou Arilu, třeba je pravda, že je to úplná blbost.

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

Na sklonku loňského roku jsme si připomněli 100. výročí narození významného českého básníka, spisovatele, esejisty, překladatele, novináře, scenáristy a režiséra, působícího pod pseudonymem František Listopad. Jeho téměř stoletý život je přímo filmovým příkladem osudu člověka a umělce, jehož životní kroky ovlivnily pohnuté evropské dějiny 20. století, a který většinu svého života strávil mimo svou domovinu. Jeho výročí si na přelomu roku připomněla česká média, a to i za přispění DILIA, která užití jeho děl licencovala.

Premiéry

V přehledu níže naleznete jako obvykle souhrn nejzajímavějších premiér či obnovených vysílání, resp. vydání děl, na jejichž licencování se DILIA za zastupované autory podílela.

ROZHLASOVÉ ČETBY A INSCENACE:

BENÁTSKÉ STROFY

Autor: Josif Brodskij

Překlad: Maita Arnoutová
Český rozhlas Praha

ČESKY PSANÝ V PORTUGALSKU

Autor: František Listopad

Český rozhlas Praha

HERODES

Autor: Ilse Aichingerová

Překlad: Jitka Bodláková
Český rozhlas Praha

JIH

Autor: Louis Jorge Borges

Překlad: Kamil Uhlíř
Český rozhlas Praha

MALÉ LÁSKY

Autor: František Listopad

Český rozhlas Praha

MĚSTO NA VODĚ

Autor: František Listopad

Český rozhlas Praha

PŘELET NAD KUKAČČÍM HNÍZDEM

Autor: Dale Wasserman

Překlad: Luděk Kárl
Český rozhlas Praha

SALÁT MÁ POCHYBY

Autor: Magdalena Wagnerová

Český rozhlas Praha

ŠŤASTNÝ JIM

Autor: Amis Kingsley

Překlad: Kateřina Hilská
Český rozhlas Praha

TAJNÝ ZÁZRAK

Autor: Louis Jorge Borges

Překlad: Kamil Uhlíř
Český rozhlas Praha

TABATĚRKA Z BAGOMBA

Autor: Vonnegut Kurt

Překlad: Jiří Popel
Český rozhlas Praha

TANKOVÝ PRAPOR

Autor: Josef Škvorecký

Český rozhlas Praha

TENHLE MŮJ SYN

Autor: Vonnegut Kurt

Překlad: Jiří Popel
Český rozhlas Praha

VODOZNAKY

Autor: Josif Brodskij

Překlad: Tomáš Glanc a Jana
Kleňhová

Český rozhlas Praha

ZRCADLOVÝ PŘÍBĚH

Autor: Ilse Aichingerová

Překlad: Jitka Bodláková
Český rozhlas Praha

TELEVIZNÍ ZÁZNAMY A INSCENACE

DOKUD JSOU RYBY NĚMÉ

Autor předlohy televizní
inscenace v režii Milana
Pelouška

Autor: Ferenc Karinthy

Překlad: Anna Rossová
Česká televize TS Brno

IDEÁLNÍ MANŽEL

Autor předlohy televizní
inscenace v režii

Zdeňka Zelenky

Autor: Oscar Wilde

Překlad: J.Z.Novák

Česká televize Praha

LAKOMEČ

Autor předlohy televizní
inscenace v režii

Zdeňka Zelenky

Autor: Molière

Překlad: E. A. Saudek
Česká televize Praha

PSÍČCI LORDA CARLTONA

Autor předlohy televizní
inscenace v režii Jiřího Krejčíka

Autor: Peter Karvaš

Česká televize Praha

AUDIOKNIHY

ATENTÁT NA REINHARDA HEYDRICHA

Autor: Miroslav Ivanov
Supraphon a. s.

HRABĚ MONTE CHRISTO

Autor: Alexander Dumas st.
Překlad: Milena Tomášková
Euromedia Group a. s.

NENÍ ŘÍMSKÉHO LIDU

Autor: Jarmila Loukotková
Tympanum s. r. o.

ŘEK ZORBA

Autor: Nikos Kazantzakis
Překlad: František Štuřík
Tympanum s. r. o.

SPEJBLOVA A HURVÍNKOVA UČEBNICE JAZYKA ČESKÉHO 2

Autor: Ladislav Dvorský
Radioservis a. s.

ŠEDESÁT BÁJEČNÝCH LET

Autor: Michal Viewegh
Euromedia Group s. r. o.

TIBETSKÁ KNIHA O ŽIVOTĚ A SMRTI

Autor: Dušan Zbavitel
Tympanum s. r. o.

TRAMPOTY S KAPITÁNEM

Autor: Vlastislav Toman
Tympanum s. r. o.

TROSEČNÍCI Z VLAŠTOVKY

Autor: Arthur Ransome
Překlad: Zora Wolfová
Tympanum s. r. o.

Zastupujeme

FRANTIŠEK LISTOPAD

(26. listopadu 1921 Praha – 1. října 2017 Lisabon),
Vnuk nakladatele Adolfa Synka, vlastním jménem Jiří Synek, byl básník, prozaik, esejista, televizní a divadelní režisér, kritik a profesor antropologie. Poté co jeho otec, zahynul v koncentračním táboře, odešel František Listopad do ilegality. Koncem okupace se stal členem odbojové skupiny Za svobodu. Podílel se na obsazení redakce Prager Tagblatt a s přáteli založil první poválečné noviny Mladá fronta, kde vedl kulturní rubriku. Jako dopisovatel novin působil v Paříži, byl redaktorem česko-francouzského časopisu Parallele 50 a v Radio-télévision française působil jako televizní režisér. Později se přestěhoval do Portugalska, které přijal jako svůj nový domov, a právě v exilu zvolil jméno František Jorge Listopad, podle měsíce svého narození. V Lisabonu pracoval v rozhlasu, v televizi a divadle. Na Universidade Técnica de Lisboa působil jako profesor slovanské kultury a antropologie artefaktu. Stal se ředitelem Instituto Superior de Ciências Sociais e Políticas. V roce 1981 založil Teatro da Universidade Técnica na lisabonské Technické univerzitě a od roku 1982 byl ředitelem jediné státní Vysoké divadelní a filmové školy (Escola Superior de Teatro e Cinema). V Čechách je znám především jako básník. Své verše vždy publikoval v češtině, které pro svou poetiku zůstal ve své tvorbě věrný. V roce 2007 byl oceněn Cenou Jaroslava Seiferta.

REJSTŘÍK

ČESKÉ HRY

Ivan Buraj, Bohdan Karásek, Pavel Sterec – NAŠI – STUDIE ROZHOVORU
O KLIMATICKÉ KRIZI (2020)

Karel Čapek, David Košťák – VÁLKA S MLOKY

Tomáš Dianiška – BURIAN

Tomáš Dianiška – ENCYKLOPEDIA AKČNÍHO FILMU

Tomáš Dianiška – POSLEDNÍ DŮVOD, PROČ SE NEZABÍT

Tomáš Dianiška – ŠPINARKA

Jiří Hájíček, Marie Špalová – RYBÍ KREV

Jiří Hájíček, Marie Špalová – SELSKÝ BAROKO

Martina Kinská – PANKRÁC '45 (2015)

Miroslav Oupic – NOČNÍ VÝSTŘEL

Mary W. Shelley, Michael Sodomka, Michal Zetel – FRANKENSTEIN (2021)

PŘELOŽENÉ ZAHRANIČNÍ HRY

Jez Butterworth – PŘEVOZNIK (The Ferryman, 2017)

Thomas Eccleshare – PASTORÁLA (Pastoral, 2013)

Michel de Ghelderode – MODROVOUS (Sir Halewyn)

Guillaume Kerbusch – JIMMY UŽ TU NENÍ (Jimmy n'est plus là, 2019)

Giuseppe Tomasi di Lampedusa, Kristina Žantovská – GEPARD (Il Gattopardo)

Conchi León – DALŠÍ KRUTOST (Otra crueldad)

Jonathan Lynn, Anthony Jay, Kristina Žantovská – JISTĚ, PANE MINISTRĚ
(Yes Minister)

David Mamet – HENRY JOHNSON (2021)

Fabio Marra – SPOLU (Ensemble, 2015)

Jean-Pierre Martinez – U KONCE S DECHEM (Au bout du rouleau)

Jean-Pierre Martinez – SETKÁNÍ NA JEDNOM NÁSTUPIŠTI
(Rencontre sur un quai de gare)

Mika Myllyaho – OPRAVNA (Korjaamo, 2018)

Zyta Rudzka – ZÁPLATA

Isaac Bashevis Singer, Jana Pithartová – KEJKLÍŘ Z LUBLINU

Raffy Shart – MÁ ŽENA SE JMENUJE MAURICE (Ma femme s'appelle Maurice)

Sébastien Thiéry – POČÁTEK SVĚTA (L'origine du monde, 2013)

Esther Vilar – ČAJ V RICHMONDU

Maciej Wojtyzsko – POČETÍ BEDŘICHA DEMUTHA

NEPŘELOŽENÉ ZAHRANIČNÍ HRY

Nuran David Calis, Frank Wedekind – PROBUZENÍ JARA! (LIVE FAST – DIE YOUNG)

(Frühlings Erwachen! (LIVE FAST – DIE YOUNG), 2007)

David Farr – THE HUNT (2019)

John Godber – SCARY BIKERS (2019)

Heather Raffo – NOURA (2018)

Murray Schisgal – REDEMPTION

Laura Wade – POSH (2010)

Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.

NOMINUJTE NA CENU EVALDA SCHORMA 2021!

**Cena je určena pro studenty DAMU, JAMU, FFUK, FFMU,
FFUP a FPF za původní hru, dramaturgii či překlad.**

Dílo může nominovat jakákoli fyzická osoba, zejména však pedagogové
a studenti výše uvedených škol a divadelní odborná veřejnost.

Uzávěrka nominací: 31. března 2022!

Nominace musí obsahovat zdůvodnění, kontakt na nominujícího
a nominovaného a samotný text, který je nominován,
a musí být doručena jednak v písemné formě na adresu
DILIA, Krátkého 1, Praha 9, a také e-mailem na spalova@dilia.cz,
nejpozději do 31. března 2022.

Hana: Tati... Jestli chceš, tak si s tím umři, s tou zatvrdlinou, co máš někde na srdci. Dál si to klidně tahej s sebou, když nemůžeš jinak... Ale já jsem po patnácti letech nepřijela proto, abych se dál točila v tom samém kruhu.

(Jiří Hájíček, Marie Špalová: Rybí krev)

Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.

Kudy k nám:

Metrem B na stanici „Vysočanská“, poté cca 3 min. směrem za ČSOB (platí pro oba východy z metra).

U stanice metra jsou zastávky mnoha autobusů a tramvají.
V přízemí naší budovy se nachází restaurace, na budově je velký nápis DILIA.